Ազգ
Azg

28 ՕԳՈՍՏՈՍ 2008 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 155 (4049)

ԱՄՆ Սենատի որոշմամբ 2008-ը հայտարարվել է Վիլյամ Սարոյանի տարի

Կալիֆոռնիայից սենատոր Դեյվ Քողգինը Սենատին է ներկայացրել հռչակավոր ամերիկահայ գրող Վիլյամ Սարոյանին եւ վերջին 100 տարվա ընթացքում ամերիկահայերի՝ Կալիֆոռնիայում կատարած ներդրումները ողջունելու բանաձեւ: Օրենսդիր մարմնի երկու պալատներն էլ միաձայն ընդունել են բանաձեւը, եւ 2008-ը հայտարարվել է Վիլյամ Սարոյանի տարի: Սարոյանի եւ ամերիկահայերի՝ Կալիֆոռնիայում կատարած մշակութային ներդրումների մասին ցուցահանդես է բացվել, որը կգործի մինչեւ սեպտեմբերի 24-ը Սակրամենտոյի State Capitol թանգարանում: Օգոստոսի 28-ին Ֆրեզնոյի Convention կենտրոնի «Վիլյամ Սարոյան» թատրոնում տեղի կունենա Սարոյանի 100-ամյակին նվիրված հատուկ միջոցառում: Հայկական թանգարանի, Ֆրեզնո հաղաքի, The Frezno Bee-ի եւ Սարոյանի հարյուրամյա տարեդարձի հանձնաժողովի կողմից հովանավորվող միջոցառմանը ելույթ կունենան Հայաստանի ազգային կամերային նվագախումբը՝ գեղարվեստական ղեկավար եւ դիրիժոր, մաեստրո Արամ Ղարաբեկյանի գլխավորությամբ, աշխարհահռչակ մեցցո-սոպրանո Էդնա Կարապետյանը եւ Ֆրեզնոյի երգչախմբի արտիստները:

«Մեդվեդեւի որոշումը էլ ավելի կբարդացնի Ռուսաստան-Արեւմուտք հարաբերությունները»

Հարցազրույց Հայաստանի արտաքին գործերի նախկին նախարար Վարդան Օսկանյանի հետ

- Ձեր արձագանքը Ռուսաստանի նախագահի որոշմանը՝ ճանաչել Աբխազիան եւ Հարավային Օսիան:

- Ես համոզված եմ, որ մենք չենք կարողանա ճիշտ դիրքորոշում ընդունել, եթե օբյեկտիվ գնահատական չտանք ներկայիս իրականությանը: Խոսքը Աբխազիայի կամ Օսիայի մասին չէ:

Խոսքը Ռուսաստան-ԱՄՆ եւ Ռուսաստան-Եվրոպա հարաբերությունների մասին է: Բանն ազդեցության գոտիների բախման մեջ է: Նախորդ օրը տեղի ունեցածն ընդամենը մի փոքր մաս է կործանարար հետեւանքներով հղի մի մեծ առճակատման: Սա է այն խնդիրը, որի վրա պետք է սեւեռվել հնարավորինս արագ եւ կոռեկտ:

Ինչ վերաբերում է անմիջապես Ռուսաստանի այս որոշմանը, կարծում եմ, Մեդվեդեւի շուտափույթ ստորագրությունն անակնկալ էր բոլորի համար: Անգամ Կրեմլին մոտ ռուսաստանյան փորձագետները չէին սպասում նման բան: Սպասվում էր, որ Դումայի այդ որոշումը կօգտագործվի որպես խաղաքական սուր՝ սրա ու նրա գլխին ճոճելու եւ Արեւմուտքի նկատմամբ Ռուսաստանի դիրքերն ամրապնդելու համար: Սակայն, ըստ երեւույթին, Կրեմլը իր սեփական հաշվարկներն էր արել: Դա կարող էր արվել Կոսովոյի համար Արեւմուտքից վրեժ լուծելու նկատառումով, կամ պարզապես ցույց տալու, որ տարածաշրջանի տիրակալը Ռուսաստանն է եւ որեւէ դասեր խաղալու կարիք չունի: Միգուցե սա ընդամենը լրացուցիչ ճնշում է Սաակաշվիլու վրա, ոչ ավելին: Կամ միգուցե շատ ավելին: Դժվար է մեկնաբանություններ անել: Սակայն դրա հետեւանքները նկատելը շատ ավելի դյուրին է: Սա ավելի եւս կբարդացնի Ռուսաստան-Արեւմուտք հարաբերությունների վիճակը, մի բան, որ ամենեւին ցանկալի չէ ժամանակակից՝ տնտեսական եւ անվտանգության խնդիրներով լի աշխարհում: Ասելու կարիք չկա, որ սա կբարդացնի Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի գործերը:

Տես էջ 5

ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Ռուսական ծաղր՝ Какой привет, такой ответ ոճով

Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի ճանաչման վերանայման փոխարեն Կոսովոյի ճանաչման վերանայում

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի ճանաչումը Ռուսաստանի կողմից հիմնական ու հրատապ թեմա է մնում ոչ միայն իրենց ղեկավարությունն արտահայտող եվրոպական տերությունների ու առայժմ դիրքորոշման որոշակիացման չգնացող երկրների համար, այլեւ հարաբերությունների հստակեցման ու ամենայն մերկությամբ ցուցադրելու գործոն տարբեր կառույցների պարագայում:

Երբ ՆԱՏՕ-ն կոչով դիմեց Ռուսաստանին՝ վերանայելու Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի ճանաչման որոշումը, որին ի պատասխան Ռուսաստանն, ի դեմս ՆԱՏՕ-ում մշտական ներկայացուցիչ Դմիտրի Ռոգոզինի, տեղեկացրեց, որ դա անհնար է: Ավելին, Ռոգոզինը կոչ արեց Հյուսիսատլանտյան դաշինքի երկրներին վերանայելու Կոսովոյի անկախության ճանաչման որոշումները:

Իսկ Վրաստանում առանձնակի ընդգրկուն պատասխան դեռ չի հնչել Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի ճանաչման ռուսաստանյան որոշմանը, բայց եւ ոչ ամբողջական ու վերջնական, թեեւ խորհրդարանի տարբեր ուժերի ներկայացուցիչների ու նախարարական մակարդակում նշվում է Ռուսաստանի հետ հարաբերությունների նվազագույնը պահպանելու հավանականության մասին: Ավելին, Վրաստանը կրճատում է իր դիվանագիտական ներկայացուցչությունը Ռուսաստանում՝ թողնելով երկու դիվանագետ այն դեպքում, երբ Ռուսաստանը կարծես նման մոտեցում չի ցանկանում դրսեւորել:

Տես էջ 2

ԼՂՀ ԱԳՆ-ն ողջունել է Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի անկախության ճանաչման փաստը

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարությունը հանդես է եկել Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի անկախության ճանաչման փաստը ողջունող հայտարարությամբ: «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում ողջունում են Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի պետական անկախության ճանաչման փաստը: Այն ամբողջովին համապատասխանում է ազգերի ինքնորոշման եւ միջազգային իրավունքի հիմնական սկզբունքներին, որոնք ամրագրված են ՄԱԿ-ի, ԵԱՀԿ-ի, միջազգային այլ կազմակերպությունների հիմնարար փաստաթղթերում եւ իրավական ակտերում:

Մենք բազմիցս զգուշացրել ենք, որ ուժի կիրառման սպառնալիքները, ռազմական ներուժի չափից դուրս ավելացումը եւ զենքի ուժով հարցերն իրենց օգտին լուծելու ձգտումը հղի են հուսահատ արդյունքներով: Լիահույս ենք, որ տարածաշրջանի խաղաղությանը սպառնացող բոլոր ուժերը միշտ հետեւություններ կանեն վերջին ժամանակահատվածում Հարավային Կովկասում տեղի ունեցած իրադարձություններից եւ գործնական քայլեր կձեռնարկեն առկա հիմնախնդիրները բացառապես խաղաղ ճանապարհով լուծելու եւ տարածաշրջանային կայունությունը վերականգնելու համար»,- ասված է հայտարարության մեջ:

Հայաստանի Հանրայինը եւ թուրքական TRT-ն կհամագործակցեն

Անկարայում համագործակցության հուշագիր են ստորագրել Հայաստանի Հանրային հեռուստառադիոընկերության խորհրդի նախագահ Ալեքսան Հարությունյանը եւ թուրքական TRT հեռուստաընկերության գլխավոր տնօրեն Իբրահիմ Շահինը: «Նովոստի-Արմենիա» գործակալության փոխանցմամբ, փաստաթղթով նախատեսվում է, մասնավորապես, Հայաստանի եւ Թուրքիայի մասին հեռուստա եւ ռադիոհաղորդումների պատրաստում, ինչպես նաեւ եվրոպական հեռարձակողների միության անդամ երկու երկրների միջեւ փորձի փոխանակում: TRT-ի գլխավոր խորհրդատու Ալի Քեմալօղլու-օղլին Հայաստանի պատվիրակության հետ հանդիպմանը նշել է, որ իրենց երկրում առաջին ռադիոհեռարձակումը 1907 թվականին կազմակերպել են Կոստանդնուպոլսի հայերը, եւ Թուրքիայում մինչեւ օրս հիշում են այդ փաստը:

Վրացական կողմը պնդում է, որ Ռուսաստանում վրացիներ են անհետանում

Վերջին ժամանակներս բավականին տարօրինակ ձեւով անհետանում են Մոսկվայում եւ Սանկտ Պետերբուրգում ապրող վրացիները: Այս մասին, ինչպես գրում է «Ալիայի Թարթա» թերթը, հայտարարել է Վրաստանի վերաինտեգրման հարցերի պետնախարարի տեղակալ Ելենա Թեւդորաձեն: Ըստ նրա, մի շարք գանգատներ են ստացվել, որոնց հեղինակները տեղեկացրել են իրենց կորած մերձավորների մասին: Մի քանիսը դուրս են եկել դեղատուն, խանութ եւ այլեւս չեն վերադարձել: Ըստ Թեւդորաձեի տեղեկատվության, Մոսկվայում նման ձեւով անհետացել են 9, իսկ Սանկտ Պետերբուրգում՝ 15 վրացիներ, հաղորդում է «Նոյյան տապանը»:

Նավթը Ադրբեջանից տեղափոխվում է Իրանի տարածքով

Ադրբեջանական նավթի առաջին խմբաքանակի փոխադրմամբ Իրանը տարանցիկ նոր երթուղի է դարձել Ադրբեջանից էներգակիրների արտահանման առաքումների համար: Ինչպես հաղորդում է Day.az-ը, Ադրբեջանը նավթի առաջին խմբաքանակն է ուղարկել Իրան՝ տարանցիկ մատակարարումների համար: Որոշ ժամանակ առաջ նավթի մատակարարումները Ադրբեջանից դեպի արեւմտյան շուկաներ Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթամուղի միջոցով դադարեցվել էին Թուրքիայի տարածքում խողովակաշարի հատվածի պայթյունի հետեւանքով: Այդ պատճառով էլ Ադրբեջանը իր էներգակիրների տարանցման համար դիմել է Իրանին:

Հարավօսական իրադարձությունները, ըստ Վլադիմիր Կազիմիրովի, «տաք գլուխներին սառը ցնցուղ էին»

«Կասկած չունեմ, որ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման գործում միջնորդական առաքելությամբ հանդես եկող ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը կշարունակի իր գործունեությունը, եւ չեմ կարծում, որ ստեղծված բարդությունները լուրջ անդրադարձ կունենան երեք համանախագահների աշխատանքին Մինսկի խմբի շրջանակներում», **«Ազգի»** հետ հեռախոսազրույցում երեկ իր մոտեցումը ներկայացրեց **ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի 1992-1996 թթ. համանախագահ, Ռուս դիվանագետների ասոցիացիայի փոխնախագահ Վլադիմիր Կազիմիրովը:**

Ըստ Կազիմիրովի, Մինսկի խմբի ամերիկացի, ռուս եւ ֆրանսիացի համանախագահները կշարունակեն աշխատանքը նույն ընթացքով, չնայած հակասություններին: Ինչ վերաբերում է Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման գործընթացի վրա ընդհանրապես հարավօսական իրադարձությունների ազդեցությանը, ապա Վլադիմիր Կազիմիրովը գտնում է, որ այն հակասական է, հատկապես տարածաշրջանում լարվածության մեծացման ֆոնին: Բայց մեկ բան միանշանակ է: Ըստ Կազիմիրովի, դրական կարելի է գնահատել այն պահը, որ նրանք, ովքեր ղարաբաղյան հակամարտության լուծման հնարավոր տարբերակ էին համարում ռազմական գործողությունները, այսուհետեւ նման հայտարարություններ անելուց առաջ մի քանի

անգամ կմտածեն: Այս առումով վերջին օրերի իրադարձությունները, ըստ Կազիմիրովի, «տաք գլուխներին սառը ցնցուղ էին»:

Ա. Հ.

ՆԱՏՕ-ի 18 ռազմանավ Վրաստանի ափերի մոտ

Մոսկովյան «Կոմսոմոլսկայա պրավդա» թերթի տեղեկությունների համաձայն, ՆԱՏՕ-ն շտապ կարգով Սեւ ծովում ռազմանավեր է կուտակում: Դրանք զինված են մասնավորապես միջուկային մարտագլխիկով հրթիռներով: Երկուշաբթի օրը Սեւ ծովում կար ՆԱՏՕ-ի 9 ռազմանավ, իսկ երեքշաբթի երեկոյան դրանց թիվն արդեն հասել էր 18-ի:

Վաշինգտոնում պնդում են, թե Վրաստանի ափերի մոտ հայտնված այդ ռազմանավերը կատարում են ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշի կարգադրությունը եւ մարդասիրական օգնություն են տանում Վրաստան:

Մինչդեռ Մոսկվայում դիվանագիտական աղբյուրները նշում են, որ ՆԱՏՕ-ի ծովուժի միջոցով ԱՄՆ-ն ուզում է Սեւ ծովում գործի դնել ռազմածովային գործոնը, որպեսզի ազդի Կովկասում Ռուսաստանի խաղաղապահության վրա:

ՆԱՏՕ-ն իր հերթին պնդում է, թե այդ ռազմանավերն անհրաժեշտ են զորավարժությունների համար: ՌԴ գլխավոր շտաբի պետի տեղակալ, գեներալ Անատոլի Նոգովիցինը ի պատասխան հայտարարում է. «Տարօրինակ է թվում, որ Ռումինիայում, Բուլղարիայում համատեղ զորավարժությունների այդքան ռազմանավ չի մասնակցում: Սովորաբար դրանց մասնակցում է մեկ-երկու ռազմանավ: Այնպես որ այդքան շատ նավերի ներկայությունը զորավարժություններով բացատրելը ոչ մի տրամաբանության չի դիմանում»:

Ռուսաստանցի որոշ գեներալներ եւ ծովակալներ գտնում են, որ ՆԱՏՕ-ն ներկայում այդ ձեւով չի կարողանա ազդել Ռուսաստանի դիրքորոշման վրա, որն արդեն ճանաչել է Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի անկախությունը: Սակայն երկյուղներ կան, որ եթե Սաակաշվիլիի խելքին փչի փոխվրեժ լուծել, իսկ ՆԱՏՕ-ն որոշի նրան օգնել ռազմանավերի հրթիռահարվածներով, ապա տեղային կոնֆլիկտը կարող է վերաճել համաշխարհայինի:

Ամերիկաբնակ նորջուղայեցիները Մատենադարանին հանձնեցին 534 թերթանոց «Ճառընտիրը»

Խոջա Սահետի Զախարի պատվերով 17-րդ դարում Նոր Ջուղայում գրված «Ճառընտիրը» (գրիչ տեր Վարդան) 60 տարի սրբորեն պահպանվել էր ամերիկաբնակ նորջուղայեցի Եղիա Հովհաննիսյանի տանը, դարձել ընտանիքի ամենաթանկ մասունքը, որից բաժանվելը որքան դժվար, նույնքան էլ գոհացնող էր, որովհետեւ ձեռագիրը հանձնվում էր իսկական տիրոջը՝ Մաշտոցի անվան Մատենադարանին:

Ձեռագրի կենսագրությունը յուրահատուկ է ամենից առաջ պատվիրատուի՝ խոջա Սահետի Զախարի մարդկային նկարագրի բացառիկությամբ: Հիացմունքի արժանի նրա գործունեության մասին գրել է Լեւոն Խաչիկյանն իր «Հայերը հին Մոսկվայում եւ Մոսկվա տանող ճանապարհների վրա» աշխատության մեջ. «Երբ 1660-ին Զախար Շահրիմանյանը Սպահանից ժամանեց Մոսկվա ու Ալեքսեյ Միխայլովիչ ցարին մատուցեց նշանավոր ադամանդյա գահը, բանակցություններ տեղի ունեցան պետական բարձրաստիճան պաշտոնեության ու մեծահարուստ այդ վաճառականի միջեւ՝ ջուղահայ առեւտրականների գործունեության ընդարձակման հարցի շուրջը: Ընդառաջելով թագավորի ցանկությանը, Զախարը իր հոր՝ Սահրադ Շահրիմանյանի եւ անձամբ իր անունից պատվիրեց հայազգի արվեստագետ-վարպետներ ուղարկել Մոսկվա՝ թագավորի հրամանի ներքո աշխատելու:

Չի անցնում մի քանի տարի եւ Նոր Ջուղայից Մոսկվա է ժամանում Թանդրիվերդ անունով հայ վարպետը, որը ռուսական միջավայրում ճանաչվում է Իվան կամ Բոգդան Սալթանով անուն-ազգանունով եւ հսկայական դեր կատարում Ռուսաստանի մայրաքաղաքի ձեւակերպային կյանքի տարբեր մարզերում, մեծապես նպաստում ռուսական արվեստի զարգացմանը: 1667-ի հունիսի 15-ի թագավորական հրովարտակով նա նկարչի պաշտոնով եւ բարձր աշխատավարձով ընդունվում է աշխատանքի Զինապալատում: Սալթանովի հետ աշխատանքի են անցնում նաեւ հայազգի մի քանի արվեստագետներ՝ Մասյուշկա եւ Իվաշկա Բոգդանով եղբայրները եւ Մարկա Օստաֆեւը: Նրանց անուն-ազգանունները ռուսականացված են անճանաչելիության աստիճանի, եւ եթե հատուկ ուսումնասիրություն կատարված չլիներ, մենք այսօր որեւէ կռվան չէինք ունենա նրանց հայ լինելը հաստատելու համար: Սալթանովի այս հայազգի աշակերտներն օգնել են իրենց անվանի ուսուցչին, հետագայում կատարել ինքնուրույն աշխատանքներ: Նրանցից ամենամեծ ճանաչում է ստացել մեծ վարպետի նշանավոր աշակերտ Լազար Իվանովիչ Բեյնկի նկարիչը՝ նահապետը Բեյնկի ազգանունը կրող հայազգի նկարիչների գերդաստանի, որի անդամները մեծ դեր կատարեցին 17-րդ դ. ռուսական գեղանկարչության ձեւավորման գործում»: Այս կարճառոտ հատվածը փայլուն վկայում է, որ Շահրիմանյանների առեւտրական բնույթի գործունեությունը զուգակցվել է մշակույթի հետ, թողնելով խոր ու բազմաշերտ հետքեր՝ ուսումնասիրելի առ այսօր: Խոջա Զախարը, ըստ ամենայնի, առանձնահատուկ սեր է տածել նաեւ գրավոր մշակույթի հանդեպ՝ գիտակցելով դրա նշանակությունը հետագա սերունդների համար: Նրա պատվիրած 534 թերթանոց «Ճառընտիրը» չորս հարյուրամյա դեգերումներից հետո այս ամառ սկզբին եկավ հանգրվանելու հայրենիքում, Մ. Նահանգներից Հայաստան բերելով իր վերջին պահապանի՝ Եղիա Հովհաննիսյանի կյանքն ու ոգին:

Ձեռագիրը Եղիա Հովհաննիսյանից ստանալուց առաջ Մատենադարանի տնօրեն Հրաչյա Թամրազյանը ընթերցեց խոջա Զախարի մասին վերոնշյալ հատվածը, որից հետո իր խոսքն ուղղեց Հովհաննիսյանների ընտանիքին. «Դուք կարողացել եք ոչ միայն փրկել ու պահպանել, այլեւ Մատենադարանին հանձնել այս եզակի մատյանը՝ խոր գիտակցելով, որ միայն այստեղ՝ մարդկային հիշողության այս եզակի շտեմարանում, Սրբություն սրբոցում ամեն ձեռագիր մատյան գտնում իր տեղը, դառնում մեր հոգեւոր հայրենիքի անբաժանելի մասը, որակվում նրա լինելության շրջային՝ նախանշելով մեր հոգեւոր ընթացքն ու սերունդների երթը: Այստեղ ամեն մատյան ունի իր ճակատագիրն ու կենսագրությունը, որ հոգեհարազատ ու համահունչ է ժողովրդի ճակատագրին: Այդ պատճառով ամեն մի մատյանի վերադարձը Մատենադարան նման է տունդարձի, հոգեւոր ներգաղթի, քանի որ նրանք ընչավորված, անձնավորված են եւ հսկում են սերունդների երթը: Անկործանելի եւ անմահ է այն ժողովուրդը, որ նման հոգեւոր ավանդներ ունի: Եվ ժամանակն է ժողովելու, մեկտեղելու մեր բոլոր գանձերն ու մատյանները մեր հոգեւոր շտեմարանում, որտեղից նոր, անմեկնելի շավիղներ բացվեն մեզ համար»:

Եղիա Հովհաննիսյանը ծնվել է Նոր Ջուղայում (1931-ին), նախնական կրթությունը ստացել է տեղի ազգային դպրոցում, միջնակարգը ավարտել Սպահանի «Արար» դպրոցում: Անդամակցել է Նոր Ջուղայի եկեղեցական վարչությանը, մասնակցել է հայոց ներկայացուցչական ժողովներին: 1966-ին եղել է ներկայացուցչական խորհրդի դիվանի եւ կալվածատեսչական մարմնի անդամ: Մի քանի շրջան եղել է իրանա-հնդկական հայոց թեմի պատգամավորական ժողովների անդամ: Փոքր տարիքից հետաքրքրվել է գիր ու գրականությամբ, տարիների ընթացքում ստեղծել է գրքերի մեծ հավաքածու, որում կան նաեւ ձեռագրեր ու հնատիպ գրքեր: Մեկնելով հայրենիքից դուրս, նա իր երազանքն է համարել այդ արժեքավոր գրքերը մայր հայրենիք հասցնելը: Մի շարք ձեռագրեր՝ «Աղթարք» (1789 թ.) եւ «Բժշկարան» (18-րդ դ.) արդեն տեղ են գտել Մատենադարանում: Դրանք Մատենադարանին նվիրաբերվել են նորջուղայեցի Ավո Հովհաննիսյանի աջակցությամբ: Ի դեպ, նրա միջնորդությամբ 1971-ից ի վեր Մատենադարան է բերվել 62 ձեռագիր, որոնցից 21-ը նա անձամբ է հանձնել:

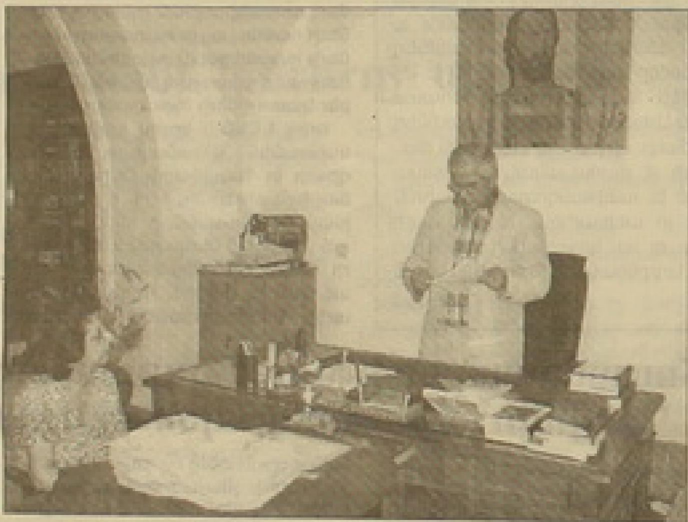

Ավո Հովհաննիսյանը եւ Հրաչյա Թամրազյանը ձեռագրի նվիրաբերման պահին

«Ճառընտիրի» նվիրաբերման արարողությանը Եղիա Հովհաննիսյանը ներկա չէր, նրա փոխարեն խոսեց ընկերը. «Այդ ձեռագիրը Եղիան ձեռք է բերել 1959-ին Նոր Ջուղայում, արտասահման մեկնող մի ընտանիքից: Ձեռագիրը խարխլված վիճակում է, թերթերը պոկված են: Հասկանալով դրա արժեքը, Եղիան նրբորեն պահպանել եւ երկար ժամանակ մտածել է ձեռագրի ճակատագրի մասին, լավ իմանալով, որ դրա ճշմարիտ տեղը Մատենադարանն է: Նրա ազնիվ նպատակը վերջապես իրագործվեց», ասաց Ավո Հովհաննիսյանը:

Հրաչյա Թամրազյանը գոհունակությամբ լի ժպիտով հայտնեց, որ «Ճառընտիրը» վերջին մեկ տարում Մատենադարան մուտք գործած 20-րդ ձեռագիրն է:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

«Վալեսսա» ընկերությունը նոր պարտատոմսեր թողարկեց

Մինչեւ տարեվերջ պարտատոմսեր կարող են թողարկել նաեւ 1-2 ընկերություններ

«Վալեսսա» ընկերությունը երեկ հայտարարեց պարտատոմսերի նոր թողարկման մասին: Մասնավորապես, «Նոյյան Տապան» գործակալության մամուլի կենտրոնում տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսի ժամանակ ընկերության ֆինանսական տնօրենի տեղակալ **Հայկ Կակոյանը** հայտնեց, որ այս տարվա սեպտեմբերի 2-ից մինչեւ սեպտեմբերի 15-ը նախատեսվում է թողարկել 500 մլն դրամ ընդհանուր ծավալով 10 հազար հատ պարտատոմսեր: Դրանց շրջանառության ժամկետը 36 ամիս է, տարեկան տոկոսադրույքը 11 տոկոս եւ 1 պարտատոմսի արժեքը 50 հազար դրամ:

Պարտատոմսերը շուկայում տեղաբաշխող «Արմսվիսբանկի» կորպորատիվ ֆինանսների բաժնի պետ **Արկադի Փինաչյանն** ավելացրեց, որ ամեն մի ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձ կարող է ազատ ձեռք բերել «Վալեսսայի» պարտատոմսերը: 400 մլն դրամի ընդհանուր ծավալով 8 հազար պարտատոմս կվաճառվեն շուկայում՝ ֆոնդային բորսայում: Մնացած 2 հազար հատը 100 մլն դրամ ընդհանուր արժեքով ձեռք է բերում բանկը՝ երկրորդային շուկայի համար:

«Վալեսսայի» ֆինանսական տնօրենի տեղակալը հայտնեց, որ այս թողարկման նպատակն է ձեռք բերել հավելյալ շրջանառու միջոցներ՝ իրականացնելու SFC-ների ցանցի ընդլայնումը, նոր խանութների եւ կոֆեհաուսի շինարարությունը: Հայկ Կակոյանը նաեւ ներկայացրեց ընկերության գործունեության մանրամասները, որոնցից հիշատակենք «Բիլլա» մամոթերքի արտադրությունը, «Սթար» սուպերմարկետների, «Կոֆիորս» խանութների ցանցերը, սուրճի եւ թեյի փաթեթավորումը, կենցաղային տեխնիկայի՝ «Արիստոն» եւ «Սոնի», ներմուծումը, արագ սննդի SFC եւ «Պիցցա» ցանցը եւ այլն: Նշվեց նաեւ, որ եկող տարի ընկերությունը կկառուցի մսամթերքի արտադրության խոշորագույն՝ «Նաֆրիտ» գործարանը, որի արժեքը 12 մլն դոլար է: Այդ նպատակով վարկային միջոցներ են ներգրավվել Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկից եւ Սեւծովյան տնտեսական համագործակցության բանկից: Հայկ Կակոյանը տեղեկացրեց, որ «Վալեսսան» երրորդ անգամ է պարտատոմսեր թողարկում:

Ինչ վերաբերում է պարտատոմսերի շուկայի ներկայիս վիճակին, ապա, Արկադի Փինաչյանի տեղեկացմամբ, ֆոնդային բորսայում շրջանառվում են 7 ընկերությունների 9 պարտատոմսեր: Ընկերություններից 5-ը իրական հատվածից են, 2-ը՝ ֆինանսական: «Արմսվիսբանկի» ներկայացուցիչը հույս հայտնեց, որ մինչեւ տարեվերջ կունենանք պարտատոմսեր թողարկող 1-2 նոր հաճախորդներ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Դիտարկում ԼՂՀ շփման գծում

ԵԱՀԿ առաքելությունը, ԼՂՀ իշխանությունների հետ վաղօրոք ձեռք բերված պայմանավորվածության համաձայն, պլանային դիտարկում է իրականացրել Ղարաբաղի եւ Ադրբեջանի զինված ուժերի շփման գծի Աղդամ-Բարդա ճանապարհահատվածում: Ինչպես Արմենպրեսին հայտնեցին ԼՂՀ ԱԳՆ մամուլի ծառայությունից, ԼՂՀ պաշտպանության բանակի դիրքերից դիտարկումն իրականացրել են ԵԱՀԿ գործող նախագահի անձնական ներկայացուցչի դաշտային օգնականներ Իրժի Աբերլեն եւ Վլադիմիր Չունտուլովը: Նախքան շփման գիծ մեկնելը, համաձայն ԵԱՀԿ գրասենյակի հետ պայմանավորվածության, կայացել է դիտարկման խմբի զրույցը Ասկերանի շրջանի վարչակազմի ղեկավարի հետ, որի իրավասության տակ է նշված հատվածը: Դիտարկումն անցել է նախատեսված ժամանակացույցին համապատասխան: Հրադադարի ռեժիմի խախտումներ չեն արձանագրվել:

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Ռուսական ծաղր՝ Какой привет, такой ответ ոճով

1-ին էջից

Իրավիճակն ընդհանուր եւ մասնակի դիտարկման դեպքում անգամ անորոշության դրսեւորումներ ավելի շատ ունի, քան որոշակի, թեկուզ բացասական գնահատումներ: Վրաստանի եւ Ռուսաստանի հարաբերությունների խզումը բազմաթիվ այլ որակի խնդիրների սկիզբ կարող է դնել, որոնց արտահայտման մեկ օրինակ երեկ բերել է ինքը՝ Վրաստանի նախագահ Միխեիլ Սաակաշվիլին: Ըստ նրա, սեպտեմբերի 1-ին Բրյուսելում տեղի կունենա Եվրամիության գագաթաժողովը, որին սակայն Սաակաշվիլին չի մասնակցի, զգուշանալով, որ Ռուսաստանը կարող է իրեն Թբիլիսի վերադառնալու հնարավորություն չտալ: «Եթե ես գնամ Վրաստանից, ռուսները կփակեն մեր օդային տարածքն ու կխոչընդոտեն հայրենիք իմ վերադարձը», գերմանական թերթերից մեկին տված հարցազրույցում նշել է Սաակաշվիլին:

Ու չնայած վրացական ուղղությամբ Ռուսաստանից կոնկրետ հայտարարություններ երեկ չհնչեցին, դրա փոխարեն Ռուսաստանում սկսում են խոսել Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի ԱՊՀ-ին եւ Ռուսաստան-Բելառուս միութենական պետությանը միանալու հրավերի, ուկրաինական՝ Սեւծովյան նավատորմի համար գանձվող գումարները ավելացնելու նկրտումներին ի պատասխան հայտարարում են մինչեւ Ուկրաինայի հետ պայմանագրի ավարտ Սեւաստոպոլից դուրս չգալու մասին եւ այլն:

Պաշտոնական Երեւանը, ի դեմս արտգործնախարարության, երեկ հանդես է եկել հայտարարությամբ, թե աբխազական ու հարավօսական հակամարտությունները պետք է կարգավորվեն ժողովուրդների կամքի ազատ արտահայտման հիման վրա, հավելելով, որ Հայաստանը միշտ կողմնակից է եղել եւ շարունակում է հավատարիմ մնալ, որ հակամարտությունների լուծման ուժային ճանապարհը անընդունելի է:

Ադրբեջանական կողմից կարծես արձագանքում է արտգործնախարարն ու նախարարությունն ընդհանրապես, իսկ Իլհամ Ալիեւը երկրի «կառուցողական» խնդիրներով է զբաղված: Իսկ եթե հանկարծ ռուսները իսկապես բարձրացնեն Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի՝ ԱՊՀ-ին անդամակցելու հարց, որ նշանակում է այդ կառույցի անդամ երկրների կողմից ճանաչում, դժվար է կանխատեսել, թե Հարավային Կովկասն ինչ բնութագրականներով տարածաշրջանի կվերածվի՝ նկատի ունենալով արդեն իսկ էթնիկ ծագմամբ պայմանավորված խնդիրների առատությունը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԷ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Քարտուղարություն (ընդունարան) /հեռ. 582960
Լրագրողների սենյակ /հեռ. 581841
Համակարգչային ծառայություն /հեռ. 582483
Գովազդի ընդունման ծառայություն
/հեռ. 529353
Համակարգչային ձեւավորումը
«Ազգ»-ի

Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները առանց «Ազգ»-ի խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
Գ տառով լույս տեսնողները գովազդային են, որոնց բովանդակության համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում:

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Լեւոն Մելիք-Շահնազարյանի կարծիքով Հայաստանը պետք է ճանաչի Հարավային Օսիայի անկախությունը

Այն, ինչ կատարվեց եւ կատարվում է մեր տարածաշրջանում, սառը գնահատական է ստանում ՀՀ-ի կողմից, եւ այս դեպքում դա այնքան էլ ճիշտ չէ: Ռուսաստանի կողմից Հարավային Օսիայի ճանաչումը տարածաշրջանում թվում է, թե կարելի է անտեսել եւ ուշադրություն չդարձնել, բայց դա ամենեւին էլ այդպես չէ: Եվ Աբխազիան, եւ Հարավային Օսիան այն պետություններն են, որոնց ճակատագիրը շատ նման է Արցախի ճակատագրին: Արցախն այն պետությունն է այսօր, որ կարողացել է իր դիրքը սեփական ուժերով պաշտպանել: Արցախն այն պետությունն է տարածաշրջանում, որ ցույց է տալիս իր ժողովրդավարությունը: Ի տարբերություն Աբխազիայի եւ Օսիայի, ինքնուրույն կարող է ընթացնել իր պետությունը: Հայաստանի արտաքին քաղաքականությունը լուրջ շեղումների կարիք ունի, եթե չի կարողանում միջազգային հանրությանը ցույց տալ Արցախի նմանատիպ հաջող ձեռքբերումները: Երեկ «Նովոստի» միջազգային մամուլի կենտրոնում այսպիսի կարծիքներ արտահայտեց Լեւոն Մելիք-Շահնազարյանը:

Քաղաքագետի մասնագիտությամբ՝ Հայաստանն այսօր պետք է միջազգային պայմանագրեր կնքի ԼՂՀ-ի հետ, պայմանագրեր, որոնք կընդգրկեն պետության բոլոր ոլորտները՝ քաղաքական, տնտեսական, սոցիալական եւ այլն: Որից հետո Հայաստանը նմանատիպ կոչով կարող է հանդես գալ՝ ճանաչելու ԼՂՀ-ի սուվերենությունը: «Առաջինը պետք է սառեցվի բանակցային գործընթացը Ադրբեջանի հետ: Մենք պետք է հայտարարենք, որ այլեւս չենք մասնակցելու բանակցային գործընթացին մինչեւ այն ժամանակ, երբ Ադրբեջանը եւ Արցախը չեն ստորագրի պայմանագիր, որտեղ կպարտավորվեն հակամարտության լուծումը փնտրել միայն բանակցային միջոցով՝ առանց ուժի կիրառման»:

Այս ամենից ելնելով՝ Մելիք-Շահնազարյանին թվում է, որ Հայաստանը պետք է ճանաչի Աբխազիայի եւ Օսիայի անկախությունը նույնպես:

«Մենք համախ միշտ մեղադրում ենք ուրիշ պետություններին՝ երկակի ստանդարտներում, որ մի տեղ ճանաչում են, իսկ մյուս տեղում՝ ոչ: Բայց եթե մենք չենք ճանաչում Աբխազիայի եւ Օսիայի անկախությունը, մենք շարժվում ենք՝ ելնելով մեր քաղաքական շահերից: Մենք կարող ենք վրաց ժողովրդի հետ լինել բարեկամ, եւ բարեկամական հարաբերությունները պահպանել, բայց դրա հետ պետք է ասենք նաեւ ճշմարտությունը: Եվ Աբխազիան, եւ Օսիան բոլոր իրավական հիմքերն ունեն, քան Կոսովոն: Եթե այդ ճշմարտությունը չասենք, ապա կկորցնենք մեր բարոյական իրավունքը՝ աշխարհից պահանջելու ԼՂՀ-ի անկախության ճանաչումը», ասում է բանախոսը:

Իսկ թե ինչ կսպասվի արագայում Հայաստանին, եթե առաջիններից մեկը ճանաչի Աբխազիայի եւ Օսիայի անկախությունը, քաղաքագետը խորհուրդ է տալիս բանակցային փուլի մեջ մտնել Ռուսաստանի հետ՝ նշելով, որ Հայաստանը կճանաչի Աբխազիան եւ Օսիան, եթե Ռուսաստանը ճանաչի Արցախը: Նա համոզված է, որ Աբխազիային եւ Օսիային Կիպրոսի ճակատագիրը չի սպասում:

«Կան պետություններ, որոնք մոտ օրերս կճանաչեն Աբխազիայի եւ Օսիայի անկախությունը: Մենք անվտանգության եւ մեկ երաշխիք կարող ենք ձեռք բերել, եթե միշտ ձեռով վարենք այդ բանակցությունները», ընդգծեց նա:

Բանախոսը նաեւ անդրադարձավ այն հարցին, թե ինչ տվեց Ռուսաստանի կողմից երկու պետությունների անկախության ճանաչումը: Քաղաքագետն ասաց, որ այդ ճանաչումը մեծ հաշվով ոչինչ չտվեց Հարավային Օսիային եւ Աբխազիային, բայց տվեց պաշտպանվելու երաշխավորում:

Ակումբի հյուրը նկատում է նաեւ, որ տարածաշրջանային վերջին զարգացումներից մեծանում է Թուրքիայի դերակատարումը, քանի որ վերջինիս աշխարհագրական դիրքն այնպիսին է, որ կարողանում է եթե ոչ հսկել, ապա ազդել բոլոր հարեւան պետությունների վրա. «Եվ երբ վրացիները առաջին օրը հարձակվեցին օսերի վրա, երբ ամերիկյան նավատորմը ճանապարհ էր խնդրում, իսկ Թուրքիան էլ իր հերթին մերժեց, այդ օրերին մի քանի քաղաքագետներ ու վերլուծաբաններ շտապեցին ասել, թե Թուրքիան կանգնելու է Ռուսաստանի կողքին, դա այդպես չէր: Թուրքիան կանգնել էր ինքն իր կողքին եւ առեւտուր էր սկսել, ուղղակի՝ «փող կսաք եւ այսքան շահ կունենամ», դիմացը՝ առեւտրականի հոգեբանությամբ ուզում էր զումար ունենալ: Ըստ երեւույթին՝ Թուրքիան նույնպես պատրաստ է ճանաչելու Աբխազիան, քանի որ զգնում է, որ Աբխազիան իր նահանգներից մեկն է»:

Վերջում անդրադառնալով հայ-թուրքական հարաբերություններին, ինչպես նաեւ հայ-թուրքական սահմանի հնարավոր բացմանը՝ Մելիք-Շահնազարյանը նկատեց. «Չեմ կարծում, թե Գյումրի-Կարս երկաթգիծը կգործի առաջիկա տարիներին: Իմ կարծիքը հիմնավորված է Ղարաբաղի հարցով: Թուրքիան իր բոլոր խնդիրները, բարեկամական խոստացված քայլերը պայմանավորում է Արցախը հանձնելով Ադրբեջանին: Ներքին քաղաքականությունն այնքան է հզորացել, որ ինքն իր քաղցրությանը, իր ժողովրդին դեմ չի գնա»:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Օծվեց Նովոկուզնեցկի Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցին

Օգոստոսի 24-ին Նովոկուզնեցկ քաղաքի հայ համայնքում օծվեց արդեն մի քանի տարի կառուցվող Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցին: Պաշտոնական տվյալներով՝ այդ տարածաշրջանում բնակվում են ավելի քան տասներկու հազար հայեր, ովքեր վերջապես ունեցան իրենց աղոթքի տունը: Նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսաստանի հայոց թեմի մամլո դիվանի հաղորդմամբ՝ եկեղեցու օծման արարողության համար Նովոկուզնեցկ էին այցելել Նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսաստանի հայոց թեմի առաջնորդ եզրաս եպիսկոպոս Ներսիսյանն ու Մոսկվայի, Կրասնոյարսկի ու Բառնաուլի հոգեւոր հովիվները, ովքեր նախ օծեցին գմբեթի հինգ խաչերը, իսկ պատարագից հետո օծվեց ու սրբագործվեց նաեւ տաճարը: Արարողությանը մասնակցում էին ռուս ուղղափառ ու կաթոլիկ եկեղեցիների եւ մահմեդական համայնքների բազմաթիվ ներկայացուցիչներ:

Հ. Հ.

Հայաստանում բջջային կապի երրորդ օպերատոր դառնալուն հավակնում են երեք ընկերություններ

Ինչպես տեղեկացանք տրանսպորտի եւ կապի նախարարության հաղորդագրությունից, Հայաստանում բջջային կապի երրորդ օպերատորի գործունեության լիցենզիա եւ ռադիոհաճախականությունների օգտագործման թույլտվություն ստանալու համար հայտարարված մրցույթին մասնակցելու հայտ ներկայացրած վեց ընկերություններից նախաորակավորման փուլ են անցել երեքը՝ Orange, (պատկանում է France Telecom-ին (Ֆրանսիա), CEO Blackrock Communications-ը (կոնսորցիում՝ Անգլիա եւ Իռլանդիա), M$A Tele2 AB-ն (Շվեդիա):

Հաղորդագրության մեջ նշվում է, որ թեեւ նախորոք մրցույթին մասնակցելու ցանկություն էին հայտնել 17 ընկերություններ, դրանցից նախաորակավորման փուլն անցնելու համար համապատասխան փաստաթղթեր են ներկայացրել միայն վեցը՝ Orange (France Telecom (Ֆրանսիա), CEO Blackrock Communications (Իռլանդիա), V-Tel (Հոլանդա), M$A Tele2 AB (Շվեդիա), Auroratel (Ռուսաստանի Դաշնություն), PJ Engineering (Ֆինլանդիա) ընկերությունները:

Տեղեկացվում է նաեւ, որ առաջիկա 40 օրացուցային օրվա ընթացքում նախաորակավորում անցած ընկերությունները պետք է մրցութային հանձնաժողովին ներկայացնեն հայտ-առաջարկներ, որոնց ենթարկումից հետո կտրոշվի հաղթող ընկերության անունը:

Ս. Մ.

Տոնական միջոցառումներ Ստեփանակերտում

ԼՂՀ անկախության հռչակման 17-րդ տարեդարձի կապակցությամբ Ստեփանակերտում նախատեսվում են տոնական միջոցառումներ: Ինչպես Արմենպրեսին տեղեկացրեց տոնական միջոցառումների համակարգման կառավարական հանձնաժողովի անդամ Միքայել Գասպարյանը, սեպտեմբերի 1-ին հանրապետության միջնակարգ ու բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում առաջին դասը կնվիրվի անկախության հռչակմանը: Ավանդական դարձած այդ միջոցառմանը ԼՂՀ ազգային անվտանգության խորհրդի, Ազգային ժողովի ու կառավարության անդամները դպրոցներում ու բուհերում կներկայացնեն ԼՂՀ անկախության ուղին ու խորհուրդը: Սեպտեմբերի 2-ին զինվորական զորասյունը Ստեփանակերտի փողոցներով հաղթական քայլերթով առավոտյան ժամը 10:00-ին կազդարարի տոնական միջոցառումների մեկնարկը: ԼՂՀ նախագահ Բակո Սահակյանի գլխավորությամբ Ստեփանակերտի քաղաքային հուշահամալիր կայցելեն երկրի բարձրաստիճան պաշտոնյաներն ու քաղաքացիները: Երեկոյան ժամը 20:00-ին Ստեփանակերտի Վերածննդի հրապարակում տեղի կունենա տոնական համերգ, որը կեզրափակվի հրավառությամբ:

Ավելի քան մեկ ամիս չի գործում Ջավախքի «Երիտասարդական ռադիոն»

«Միասնական Ջավախք» ժողովրդավարական դաշինքին պատկանող Ջավախքի «Երիտասարդական ռադիոյի» եթերը հուլիսի 18-ից մինչ օրս զսնվում է վրացական ուժային կառույցների հսկողության ներքո. արգելված է եթեր մուտք գործելը, որի պատճառով խափանվել է մի շարք կազմակերպությունների գործունեությունը: Նույն պատճառով չի գործում «Ջավախքի երիտասարդական մարզամշակութային միությունը», որի գեղարվեստական ու ստեղծագործական խմբակներում ներգրավվելով՝ բազմաթիվ երեխաներ կարողանում էին իրենց առօրյան լցնել հետաքրքրությամբ, չի գործում «Ջավախքի սկաուտական շարժումը», «Տոր-Անգեղ» մարզակումբը, որի մարզական խմբակներին մասնակցում էին Ախալքալաքի մարզաշեր պատանիներն ու աղջիկները, խափանված է Ջավախք-նետ ոռովայների գործունեությունը, ավերվել է տեղի հեռուստատեսային կենտրոնը: «Ջավախք-ինֆո»-ի փոխանցմամբ, Ջավախքի «Երիտասարդական ռադիոն» տեղի ուժային կառույցների, ինչպես նաեւ վրացական հատուկ ջոկատայինների հարձակմանը ենթարկվելու եւ ավերվելու պատճառով չէր աշխատում: Չէր գործում տեղի ինտերնետային ցանցը, արգելված էր նաեւ վերջին իրադարձությունների վերաբերյալ ծեքրիս տեղեկատվության հրապարակումը տեղի լրագրողների կողմից:

Օբամային սատարող հայերը գոհ են Բայդենին փոխնախագահի առաջադրելու որոշումից

«Հայերն Օբամայի համար» կազմակերպությունը դրականորեն է արձագանքել Բարաք Օբամայի՝ սենատոր Ջոզեֆ Բայդենի թեկնածությունը փոխնախագահի պաշտոնին առաջադրելու հայտարարությանը: Կազմակերպությունը հաղորդագրություն է տարածել, որում ասվում է. «Սենատոր Բայդենը հայանպաստ դիրքորոշումների անցյալ ունեցող քաղաքական գործիչ է, որը լրացուցիչ դեր է կատարելու Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու եւ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությունը ազգերի ինքնորոշման իրավունքի սկզբունքով լուծելու նախագահական թեկնածու Օբամայի զորավոր հանձնառության ուղղությամբ»: «Հայերը Օբամայի համար» կազմակերպության նախագահ Արին Իսրայանյանն իր հերթին նշել է, որ իրենք մեծապես խանդավառ են՝ սենատոր Բայդենին որպես փոխնախագահի թեկնածու Օբամայի կողմին տեսնելով, հաղորդում է «Նոյյան տապանը»:

Երեւանում սեպտեմբերի 2-6-ը կանցկացվեն հայ-բելգիական մշակույթի օրեր

Հայ-բելգիական մշակույթի օրերի շրջանակներում Երեւանում ժողովրդական արվեստի պետական թանգարանում սեպտեմբերի 2-6-ն անցկացվելու է «Երկխոսություն» խորագրով հայ եւ բելգիացի նկարիչների ցուցահանդես՝ բելգիացի արվեստագետների եւ Բելգիայի «Արաքս» մշակութային կենտրոնի նախագահի մասնակցությամբ: Այն իրականացվելու է ՀՀ մշակույթի նախարարության եւ Բելգիայի «Արաքս» հայկական մշակութային կենտրոնի նախաձեռնությամբ: Ինչպես Արմենպրեսին տեղեկացրեց նախարարության տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչության պետ Գայանե Դուրգարյանը, ցուցահանդեսը մեկնարկելու է Բելգիայի Լիեժ քաղաքի եւ Երեւանի մասին պատմող ֆիլմի ցուցադրությամբ:

Այսօր

- 10.30-ՀՀ ԿԳՆ-ում տեղի կունենա Բագրատ Եսայանի ասուլիսը:
- 11.00-ՀԺԿ գրասենյակում տեղի կունենա «կլոր սեղան»՝ «Քաղաքական բանավեճերը քրեակատարողական հիմնարկներում» թեմայով:
- 11.00-«Նովոստի» մամուլի կենտրոնի հյուրերն են Հայաստանի պեդիատրիայի տնօրեն Գ. Մանասյանը եւ Կաստատողական արվեստի համահայկական ասոցիացիայի նախագահ Ս. Մեսրոպյանը:
- 11.00-«Փաստարկ» ակումբի հյուրն է բնապահպանության նախարարության «Խոսրովի անտառ» պետական արգելոցի տնօրեն Ս. Շաբոյանը: Թեման՝ անտառային հրդեհների մասին մամուլի հրապարակումները:
- 12.00-«Իրավունք դե ֆակտո»-ի հյուրն է Արաբկիր համայնքի ղեկավար Բաղդասար Հովհաննես Շահինյանը:
- 12.00-«Փաստարկ» ակումբի (Տիգրան Մեծի 65Ա) հյուրն է «Հանրապետություն» շարժման համակարգող Սարգիս Ավետիսյանը: Թեման՝ Աշխարհաքաղաքական իրավիճակի հեռանկարները:
- 13.00-«Ուրբաթ» ակումբի հյուրերն են ԱԺ ՀՅԴ խմբակցության անդամ Արծվիկ Մինասյանը, ԲՀԿ խմբակցության քարտուղար Արամ Սաֆարյանը եւ «Ժառանգություն» խմբակցության անդամ Վարդան Խաչատրյանը:
- 15.15-Արդարադատության նախարարությունում (ՊԱՀԿ շենք, 3-րդ հարկ, 26 սենյակ) տեղի կունենա Պետեցիտուրի նոր տնօրեն Արմեն Գեւորգյանի ասուլիսը:
- 17.00-ՀՀ նախագահական նստավայրի առջեւ տեղի կունենա լուռ ակցիա՝ հրաժարականի պահանջով:
- 18.00-Ազատության հրապարակում «Կանաչ հանուն խաղաղության» ՀԿ-ն կազմակերպում է «Լվացք» ակցիա:

Տարածաշրջան

Քաղաքական վերնախավն, անկախ ճամբարային պատկանելությունից, պետք է գիտակցի պահի լրջությունը

Ռուսաստանը ճանաչեց Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի անկախությունը: Այդ փաստը խնդրեցինք գնահատել հայ խորհրդարանականներին եւ դիտարկել ԼՂՀ խնդրի հետ զուգահեռներում:

Ալեք Արզոն, *ԱԺ ԲՀԿ խմբակցություն, եվրոինտեգրման հարցերի հանձնաժողովի նախագահ*.- Ռուսաստանի այս քայլը նշանակում է, որ լրացուցիչ լարվածություն առաջացավ Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի միջեւ, առհասարակ, միջազգային հանրության եւ Ռուսաստանի լարված հարաբերությունների առիթ դարձավ, արդեն Ռուսաստանի այս քայլը դատապարտում են եւ ԱՄՆ-ը, եւ եվրոպական կառույցները, ԵԱՀԿ-ն, Եվրամիությունն արել են իրենց հայտարարությունները: Մինչեւ չլուծվի հակասությունը տարածքային ամբողջականության եւ ազգերի ինքնորոշման սկզբունքների միջեւ, նմանատիպ խնդիրները տարբեր տարածաշրջաններում իրենց զարգացումը կստանան: Կոսովոյի, ինչպես նաեւ Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի անկախության ճանաչումն ակնհայտորեն մեզ ձեռնտու է, եթե առաջին հայացքով դատենք, փաստարկները եւ նախադեպերը համընկնում են ԼՂՀ ժողովրդի նպատակներին, սակայն այդ երկրների անկախությունը Հայաստանի կողմից ճանաչելու մասին առայժմ խոսք գնալ չի կարող, մենք դեռ պետք է ճանաչենք ԼՂՀ-ն: Առայժմ պետք է սպասել, տեսնել, թե ինչպես են զարգանալու դեպքերը, ճանապարհին մեծ լարվածություն կա սեւծովյան ավազանում, հիմա այնտեղ ՆԱՏՕ-ի նավերն են, մոտ 10 նավ: Պետք է հասկանալ, թե ինչպես են զարգանում դեպքերը:

Արտգործնախարարությունը իր կարծիքն ու գնահատականը կտա՝ դա պետության կարծիքը կլինի, պաշտոնապես արձագանքելու խնդիր կա տարածաշրջանային զարգացման առիթով. ԲՀԿ-ն իր հայտարարությունն արեց Հարավային Օսիայի զարգացումների մասին: Ռուսաստանի կողմից այս ճանաչման փաստի առթիվ եւս դեռ պետք է մի փոքր սպասել, ինչպես որ դանդաղում ենք Կոսովոյի հետ կապված, սա դիվանագիտական տեխնիկա է, հաշվի որ որեւէ հայտարարություն այսպիսի բարձր լարվածության իրավիճակում կարող է վնասել. դեռ խաղալ, պետք է 10 անգամ մտածել, եւ 1 անգամ գործել:

Արմեն Աշոտյան, *ՀՀԿ*.- Հարավային Կովկասում ստեղծվում է նոր իրավիճակ, եւ այդ իրավիճակը Հայաստանին եւ Լեռնային Ղարաբաղին կարող է ինչպես առավելություն, այնպես էլ նոր մարտահրավերներ առաջադրել: Իհարկե, յուրաքանչյուր նախադեպ, երբ ամրագրվում է ժողովուրդների ինքնորոշման իրավունքի հաղթանակ, Հայաստանում եւ ԼՂՀ-ում էմոցիոնալ դիտանկյունից շատ դրական է ընկալվում, եւ մի նոր կռվան է դառնում հայկական դիվանագիտության ձեռներում ԼՂ միջազգային ճանաչման հարցում, սակայն իրական աշխարհաքաղաքական վերլուծության տեսանկյունից մենք տեսնում ենք, որ այն, ինչ կատարեց Ռուսաստանը, նոր քաղաքական իրավիճակում, բավականին սպեցիֆիկ ֆոն է ստեղծում հենց ԼՂՀ ճանաչման համար: Ակնհայտ էր, որ ի սկզբանե Մերձդնեստրի, Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի խնդիրները Ռուսաստանի համար տարբերվում էին Լեռնային Ղարաբաղի խնդրից՝ նշված երեք խնդիրների «տերը» Ռուսաստանն էր, իսկ ԼՂՀ խնդրի տերը ՀՀ-ն է միջազգային ասպարեզում: Սա ինչպես որ առավելություններ է տալիս ԼՂ խնդրին, այնպես էլ նոր խնդիրներ մատուցում, որոնք հատուկ չէին մնացած երեքին: Ես կարծում եմ, որ Հայաստանը հիմա պատրաստ չէ ճանաչելու Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի անկախությունը, որովհետեւ մենք դեռ չենք ճանաչել ԼՂ անկախությունը, եւ խոսել մնացյալ երկրների ճանաչման մասին՝ առանց ԼՂՀ ճանաչման, ժամանակավրեպ է: Կարծում եմ՝ Հայաստանը դա կարող էր անել, եթե Ռուսաստանը դիվանագիտական գործողություններ կատարեր նաեւ ԼՂՀ ճանաչման հարցում: Այսինքն՝ մենք կարող էինք ճանաչել Ռուսաստանի ճանաչած հանրապետությունները, եթե Ռուսաստանը ճանաչեր նաեւ ԼՂՀ-ն: Հաշվի առնելով վրացական տրանզիտային միջանցքի կարեւորությունը եւ այդ միջանցքի խափանման հետեւանքով առ այսօր մեզ մոտ եղած խնդիրները, որոնք արդեն տեսանելի են, կարծում եմ, որ Հայաստանի շահերից չի բխում Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի միակողմանի ճանաչումը՝ առանց Ռուսաստանի կամ մի շարք այլ երկրների կողմից ԼՂՀ ճանաչման: Հայաստանով եւ ԼՂՀ-ով դեռ չի անցնում աշխարհաքաղաքական ճակատամարտի խրամատը, բայց մենք գտնվում ենք մերձճակատային գոտում, եւ ես վստահ չեմ, որ այդ խնդիրները չեն տարածվի նաեւ Հայաստանի եւ ԼՂՀ վրա, ուստի, կարծում եմ, մեր արտաքին դիվանագիտությունը կարող է նաեւ կանգնել իր որդեգրած սկզբունքի՝ բազմավեկտոր կոմպլեմենտար քաղաքականության փորձության պատճառի առջեւ, որովհետեւ եթե այդ վեկտորների՝ ուժի կենտրոնների միջեւ, ինչպիսին Ռուսաստանը, Եվրամիությունը եւ ԱՄՆ-ն են, գնում է աշխարհաքաղաքական շատ սուր պայքար, դժվար կլինի պահել կոմպլեմենտար քաղաքականությունը եւ փորձել համադրել գերտերությունների շահերը Հայաստանում եւ ԼՂՀ-ում, այն, ինչ երկար ժամանակ Հայաստանին հաջողվում էր:

Ղարաբաղյան պետության միջազգային լեգիտիմացման խնդիրը՝ ԼՂՀ ճանաչումը առանձնահատուկ քայլն է, որ կարող է անել Հայաստանը, բայց այդ դեպքում եթե մի քանի տերությունների, այդ թվում՝ գերտերությունների կողմից նույնը չլինի, ապա ճանաչման գործընթացն իր մեռյալ կետից չի շարժվի:

Իսկ Ռուսաստանի կողմից ԼՂՀ ճանաչումը ռուս-ադրբեջանական հարաբերությունների ներկայիս օրակարգի կարեւորության առումով ռուսական քաղաքական էլիտային թույլ չի տալիս նույն կերպ վարվել Ղարաբաղի հարցում, որովհետեւ ռուս-ադրբեջանական եւ ռուս-վրացական հարաբերությունները տարբեր են: Ադրբեջանի իշխանությունները ի տարբերություն Վրաստանի իշխանությունների, վարեցին բազմակողմանի քաղաքականություն, հստակ զբաղեցնելով սեփական քաղաքական շահը: Ադրբեջանն այս տեսանկյունից կարեւոր է Ռուսաստանի համար, Ադրբեջանի քաղաքական վերնախավը դեռ չի «ջղայնացրել» Ռուսաստանին այն աստիճան, որ Ռուսաստանը դիմի ԼՂՀ-ն ճանաչելու քայլին:

Մեզանից այս պահին պահանջվում է սպասողական ակտիվ կեցվածք, զուգեն ավերային-կուլուարային բանակցություններ՝ տարբեր քաղաքական կենտրոնների հետ, իրավիճակի զարգացմանը համապատասխան կողմնորոշում: Գործընթացը նոր է սկսվել, դժվարանում եմ ասել, թե ինչ աստիճանի կսրվի իրավիճակը տարածաշրջանում: Կսրվի, անշուշտ, եւ մենք նոր քաղաքական մոտեցումների կարիք կունենանք: Տնտեսապես էլ նոր ծանր իրավիճակ է ստեղծվում: Այստեղ շատ կարեւոր է, որ գոնե երկրի ներսում քաղաքական վերնախավը, անկախ իր ճամբարային պատկանելությունից, գիտակցի այս նոր իրավիճակը եւ չփորձի արտաքին մարտահրավերներին գումարել նոր ներքին սրացումներ, որոնք ուղղակի կարող են պետականության համար կործանարար լինել:

Լարիսա Ալավերդյան, *«Ժառանգություն»*.- Նրանց, որոնք խոսում են ինքնորոշման եւ տարածքային ամբողջականության սկզբունքի հակասության մասին, հիշեցնեմ, որ որեւէ հակասություն չկա այս ճանաչման փաստում. խոսքն այն մասին չէ, որ Հարավային Օսիան կամ Աբխազիան պայքարում են ինքնորոշման իրավունքի համար առաջին անգամ: Այդ երկու միավորներն արդեն իսկ ունեցել եւ խորհրդային Միությունում իրականացրել են իրենց ինքնորոշման իրավունքը, որը Վրաստանը ոտնահարեց: Կա նախադեպ Կոսովոն՝ Սերբիայի տարածում, այնինչ Հարավային Օսիան եւ Աբխազիան կայացել են իրենց պատմական տարածքների վրա: Իսկ մեր խնդրին զուգահեռելով՝ ես համարում եմ, որ Հայաստանն ունի չմարված պարտքեր ԼՂՀ ճանաչման ուղղությամբ, Հայաստանն առնվազն ինչ-որ քայլ պետք է անի դեպի ճանաչումը: Եթե մենք շարունակենք «ոչ ձեզ, ոչ մեզ» քաղաքականությունը ԼՂՀ վերաբերյալ, կունենանք 0-ներ: (Լ. Ալավերդյանը հիշեցրեց, որ դեռ անցյալ տարի ԱԺ-ն պետք է քննարկեր եւ ընդուներ Րաֆֆի Հովհաննիսյանի նախաձեռնությունը՝ ԼՂՀ-ն ճանաչելու վերաբերյալ, որի դեպքում այսօր այլ վիճակ կունենայինք):

ՄԱՐԻԱՆՆԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

«Տոն ուրախության»

Ամեն տարի Հայաստանի ուսանողական ջոկատների համապետական շտաբ-կամավորական աշխատանքների ծառայությունը Հայաստանի տարբեր մասնագիտացված կենտրոններում իրագործում է կամավորական աշխատանքներ: Այս տարի էլ «Զատիկ» մանկատանը հայ եւ օտարերկրյա կամավորներն սկսեցին մեր աշխատանքը: Զատիկներն ու կամավորները շատ շուտ ընկերացան: Մեկօրյա ժամանակներում կարծես բարությունը, հոգատարությունը մոռացվել են մի ինչ-որ հարթությունում եւ մեր առաքելությունը շատ պատասխանատու էր, հատկապես որ զատիկները իրենք էին մեզ շատ կարեւոր բաներ սովորեցնում: Տեսնելով աշխարհի տարբեր ծագերից հավաքված պատանիների՝ հավատում ես, որ այս հոդվածը պետք է ունենա մի շատ լուսավոր ապագա:

Քսանօրյա աշխատանքներից հետո տեղի ունեցավ հաշվետու համերգը կամ «Տոնն ուրախության»: Այս տոնին շատ երկար էին պատրաստվել կամավորներն ու երեխաները: Հենց սկզբից բոլոր երկրների կամավորները կազմեցին իրենց խմբերն, ու սկսվեցին աշխատանքները. երեխաների ու կամավորների ոգեւորությունն աննախադեպ էր, ամեն մեկն ուզում էր, որ իր համարն ամենից լավը լինի, իսկ երեկոյան սկսվում էին տարբեր խաղեր ու զվարճություններ:

Նոյ Նահապետը, որը շատ էր կարոտել իր որդիներին, իր սիրելի հրեշտակի ուղեկցությամբ որոշում է այցելել նրանց՝ տեսնելու, թե ինչպես են նրանք ջրհեղեղից հետո: Քանի որ Նոյն արդեն էլ շատ փոքր չի ունենում ճանապարհորդելու համար, որոշում է կամավորական դառնալ եւ դիմում է Ուսանողական ջոկատների համապետական շտաբ ու սկսում իր ճանապարհորդությունը: Առաջին հանգրվանը Հայաստանն էր՝ Արարատյան դաշտը, ուր նրան դիմավորեցին հայ օրիորդներն ու զարմացրին ալեւորին իրենց խոսքով, միեւնույն ժամանակ նազանի պարով: Պարի հնչյունները Նոյին տեղափոխեցին ժամանակի մեջ, ու Նոյը հասկացավ, որ թեպետ շատ ու շատ բաներ են փոխվել, սակայն հավերժ է մնացել ազգային ոգին:

Հետո Նոյը հայտնվեց Իտալիայում, իտալուհիներն իրենց խելահեղ պարերի ռիթմերում կարծես ներկաներին էին փոխանցում անսպառ արեւի ողջ ջերմությունը: Իսկ նրանց երգերը, համեմված կախարդական կիթառի հնչյուններով, երկար կմնան բոլորի հոգիներում: Իտալացիների խումբը կազմված էր մի քանի կամավորներից ու շատ երեխաներից, որոնք բոլորն էլ մեծ հաճույք ստացան իրենց կատարած համարից: Իտալական հատվածը լի էր խաղերով, հիանալի է պարան խաղալ ու ակրոբատիկական հնարքներ կատարել, էլ չասած իտալական կարտոֆիլի մասին, որի ժամանակ երգում էին բոլորը:

Հաջորդ հանգրվանը Սլովակիան էր. սլովակ կամավորին միացել էին ոչ միայն մի հոծ խումբ զատիկներ, այլեւ կամավորներ Արեւելյան Եվրոպայի մյուս երկրներից. նրանք բոլորն էլ պարում էին ինքնամոռաց ու յուրովի: Գերմանիայում Նոյը մասնակցեց մի հրաշալի պսակադրության, իսկ ինչ հարսանիք առանց պարի: Պարի ընթացքում մի մեծ օրգան էր կազմվել ու մասնակիցները թաշկինակի օգնությամբ դուրս էին հանում իրենց ընտրյալներին...

Լեհաստանն էլ հյուրընկալեց սիրելի Նոյին, ու թնդաց «Պոլոնեզը» իր ողջ փառահեղությամբ: Այս պարի ընթացքում բոլորը մի փոքր լցվեցին. երեխաներն ու կամավորները դարձել էին լեհական նուրբ ազնվականներ:

Հաջորդ հանգրվանը հեռավոր Ֆինլանդիան էր: Այս երկրի կամավորը բոլորին հիշեցրեց հանրահայտ լամբադայի մասին, բոլորս սկսեցինք ինքնամոռաց պարել, նույնիսկ «Զատիկ» տնօրենը եւ հյուրերը: Արեւելաեվրոպական հատվածն ավարտվեց «Երազանքների փերի» երգով, որն այդքան տքնաջան աշխատանքից հետո հաջողվել էր զատիկներին սովորեցնել իրենց օտարերկրյա բարեկամներին:

Հետո փոխադրվեցինք Փարիզ... Իսկ Փարիզում արդեն գիշեր էր, սրճարանները մարդաշատ էին, հեռվում լսվում էր ակորդեոնի դյութիչ մեղեդին: Քայլեցինք Սենի եզերքով, ականատես եղանք «Մուլեն Ռուժ» օպերայի ամենաչքնաղ հատվածին՝ «Ռոքսանին», ու հասկացանք, որ ֆրանսիացիները միշտ էլ ուժեղ են եղել սիրում: Ֆրանսիացիները կարողացել էին իրենց սուրճը համախմբել շատ ու շատ զատիկների: Քսանօրյա աշխատանքներից հետո ֆրանսիացիներին հաջողվել էր զատիկներին ծանոթացնել ֆրանսիական լեզվին, եւ նրանք համերգի ժամանակ հիրավի կարողացան ցույց տալ իրենց լեզվական հմտությունները տարբեր երգխոսություններում: Համերգն ավարտվեց «Քեզ համար, Հայաստան» երգով: Ֆրանսիական հատվածը երգում էին զատիկները, հայկականը՝ ֆրանսիացիները: Ամեն անգամ, երբ հնչում էր «Հայաստան» բառը, մեր հոգիներում արձագանքում էին «Սեր, բարեկամություն» հասկացությունները եւ այդ ամբողջը կամրջող սիրելի «Զատիկը»: Զատիկները արտահայտեցին բոլորին իրենց կատարողական հմտությամբ: Կամավորները երբեք չէին պատկերացնի, որ մի հարկի տակ կարող են հավաքված լինել այդքան տաղանդավոր երեխաներ: Համոզված եմ, որ նրանցից շատերը ապագայի հայտնի դերասաններն ու երգիչներն են:

Ավարտվեց եւս մի գեղեցիկ հեքիաթ, որն ամփոփում է մի նոր, միաժամանակ շարունակություն ունեցող սկիզբ: Համոզված եմ, որ դա նոր բարեկամության սկիզբ է, ու այդ օրը ներկաները օժտեցին մի խնկական սիրո եւ բարության լույսով, եւ այդ լույսը հավերժ է...

Ճամբարի կամավոր՝

ՍՈՍ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ
ԵՊՀ
3-րդ կուրս

«Մեդվեդեւի որոշումը էլ ավելի կբարդացնի Ռուսաստան-Արեւմուտք հարաբերությունները»

1-ին էջից

- Դեսպանները ԼՂՀ-ի համար:

- Հայաստանի բանակցային դիրքերը փոփոխման կարիք դեռեւս չեն զգա, սակայն անհրաժեշտ կլինի դրանք առավել ամրացնել եւ բարձրաձայն հասկացնել: Հայաստանը պետք է շատ արագ հասկացնի, միակ պատճառը, որ Հայաստանի Հանրապետությունը դեռ չի ճանաչել Լեռնային Ղարաբաղի անկախությունը կամ չի խնդրել որեւէ մեկին այդ անել, այն է, որ ընթացող բանակցությունների հիմքում Ղարաբաղի ժողովրդի ինքնորոշման իրավունքի խնդիրն է: Եթե այս գործընթացը տապալվի, Հայաստանին այլ բան չի մնա, քան ճանաչել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:

Այս փաստից երկու հարց են աչքի զարնում: Մեկը բռնի ուժի կիրառումն է էթնիկ հակամարտությունների լուծման ընթացքում, մյուսը՝ պետությունների ինքնիշխանությունն ու տարածքային ամբողջականությունը:

Այս նոր իրադրությունը Ղարաբաղի համար երկսայր դաշույնի է նման, մի կողմից ռազմաշունչ տրամադրություններն ու ռազմական գործողություններն ավելի դժվար կհանդուրժվեն, մյուս կողմից՝ ակնկալվում է միջազգային հանրության վերաբերմունքի սասկացում ազգերի ինքնորոշման հարցերի նկատմամբ: Ամեն դեպքում, ինչպես բազմիցս կրկնվել է, ղարաբաղյան հակամարտությունը նման չէ որեւէ այլ հակամարտության: Այն զարգացել է իր ուրույն ճանապարհով:

Մեր ազգային ինքնորոշման իրավունքն ամրապնդվում է ոչ միայն օրինական, պատմական եւ փաստական սկզբունքներով, այլեւ այն հանգամանքով, որ Ադրբեջանը բազմիցս բռնի ուժ է կիրառել Ղարաբաղի ժողովրդի նկատմամբ իր գերիշխանությունն ամրապնդելու համար:

Մենք կշարունակենք պաշտպանել նրանց իրավունքները:

- Ի՞նչ եք կարծում, ո՞վ է պատասխանատու ստեղծված իրավիճակում:

- Եթե սրամտելու լինեի, կասեի՝ Ստալինը: Երկու պատճառով. նախ, որ վրացի էր, երկրորդ՝ նա Սովետական հսկայական պետության առաջնորդն էր եւ, լինելով այդպիսին, ծառայում էր Ռուսաստանի շահերին՝ ողջ պետությամբ մեկ էթնիկական գլուխկոտրուկ ստեղծելու շնորհիվ: Այսպիսով, այսօրվա իրադարձությունների համար վերջին հաշվով պատասխանատու է Ստալինը, այդ «ռուս-վրացին»:

Իրականում ինքս էլ պատասխան եմ փնտրում Ձեր հարցին: Ինչպես եւ շատերը, ես ուշադիր հետեւել եմ իրադարձություններին՝ ստանալով տեղեկատվություն 5 տարբեր հեռուստաալիքներից՝ 5 տարբեր լեզուներով: Մեկնաբանությունները, կախված երկրից, զգալիորեն տարբերվում են: Գումարած սրան՝ եթերը լի է հայտարարություններով, մեղադրանքներով եւ պատասխան մեղադրանքներով, որոնք հնչեցնում են հակամարտության այնպես թե այնպես առնչվող կամ պարզապես շահագրգռված երկրների բարձրաստիճան պաշտոնյաները: Իրական պատկերը ավելի ու ավելի է բարդանում:

Այնուամենայնիվ, հիմնվելով ոչ վաղ անցյալի պատմության եւ անձնական փորձի վրա, կարող եմ ասել, որ ամենայն հավանականությամբ առաջին հրահրողը եղել է Դ. Օսիան, սրան արձագանքել է Վրաստանը, որին էլ, իր հերթին, Ռուսաստանը: Այսպիսով, արձագանքների արձագանքները ստեղծել են այսօրվա քաղաքական եւ իրական նախճիրին: Բայց հրահրումներ եւ սադրանքներ այս հակամարտության պատմության մեջ միշտ էլ եղել են: Այս արձագանքումները կարելի է բացատրել միայն խոր արմատացած եւ կուտակված թշնամանքով կամ սառը ռազմաքաղաքական հաշվարկով, կամ, միգուցե, երկուսը միանգամից:

- Ի՞նչ եք կարծում, Թբիլիսին կգնա՞ր այս քայլին առանց ԱՄՆ-ի հետ համաձայնության:

- Պատմությունը լի է հակասական ուղերձներով եւ անհասկացողություններով. Պարսից ծոցի Առաջին պատերազմը դրա վերջին օրինակներից մեկն է: Հաշվի առնելով Վաշինգտոնի քաղաքական, տնտեսական եւ հատկապես ռազմական օգնությունը՝ կարելի է հեշտությամբ հասկանալ, թե ինչպես Վրաստանի ներկայիս առաջնորդները կարող էին նման եզրահանգման հասնել:

Անձամբ ես չեմ հավատում, որ Վաշինգտոնը հավանություն տված լիներ նման գործողությունների:

- Ինչո՞ւ ԱՄՆ-ն իր դաշնակցին ռազմական օգնություն չտրամադրեց:

- Միամտություն կլիներ ակնկալել, որ նման իրավիճակում, այս վայրում եւ այս պայմաններում Միացյալ Նահանգները ռազմական օգնություն ցույց կտար: Չեմ կարծում նաեւ, որ Վրաստանը նման լուրջ ակնկալիքներ ուներ: Իհարկե, ԱՄՆ-ի համար շատ կարեւոր է Վրաստանի ժողովրդավարությունն ու ինքնիշխանությունը, ինչպես նաեւ Վրաստանին առնչվող էներգետիկ անվտանգության հարցերը: Սակայն մյուս նշարին էլ դրված մի շարք հիմնախնդիրներ, որոնք պահանջում են համագործակցություն Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի միջեւ: Վաշինգտոնը պետք է կշռադատեր այս երկու փոխհակադարձ շահերը: Ակնհայտ է, որ ԱՄՆ-ի ռազմական մասնակցությունը կխախտեր հավասարակշռությունը եւ կլիներ իրոք կործանարար:

- Այս պայմաններում ի՞նչ կարող էր անել Երեւանը, որը դեռ չի արվել:

- Չեզոք եւ անկողմնակալ լինելու միջեւ բավական տարբերություն կա: Մենք կարող ենք չեզոք վերաբերվել մի բանի, որ կատարվում է, ասենք, Աֆրիկայում կամ Հարավային Ամերիկայում: Բայց մի բանի նկատմամբ, որ կատարվում է մեր անմիջական հարեւանությամբ, մենք չենք կարող լինել չեզոք եւ չունենալ մեր սեփական կարծիքը: Մենք կարող ենք եւ մենք պետք է լինենք անկողմնակալ: Ես ներկայացրի այս տարբերությունը որոշակի ճշգրտություն մտցնելու համար: Անկախ օգտագործվող տերմինաբանությունից, Հայաստանի գործողությունները այս պայմաններում միանգամայն հասկանալի են: Իմ անձնական նախընտրանքն էր լինել մի փոքր ավելի ակտիվ եւ բացահայտ ցույց տալ Հայաստանի անկողմնակալությունը:

Օրինակ, ես շատ կուզեի, որ մեր նախագահը հակամարտության առաջին իսկ օրերին Պեկինից մեկներ Մոսկվա, ապա Թբիլիսի եւ նոր վերադառնար Երեւան՝ բոլորին հիշեցնելով, որ կատարվող իրադարձությունները կողմերից եւ ոչ մեկի օգտին չեն: Նման նախաձեռնությունն, իհարկե, մեծ նշանակություն չէր ունենա լարվածությունը նվազեցնելու եւ լուծումներ առաջ քաշելու առումով, բայց եւ այնպես չէր մնա անհետք ոչ ոքի համար, եւ Հայաստանը կդրսեւորեր իր ճշմարտացի, անշեղորեն անկողմնակալ վերաբերմունքը թե՛ բուն իրադարձությունների, թե՛ դրանց հնարավոր հետեւանքների նկատմամբ:

Այլ կերպ ասած, Հայաստանը պետք է հստակ հայտարարեր, որ չի պատրաստվում ընտրություն կատարել երկու ընկերների միջեւ, քանզի եթե Ռուսաստանը ռազմավարական դաշնակից է, ապա Վրաստանը՝ բնական: Երկուսն էլ կենսական նշանակություն ունեն մեզ համար: Եթե անցյալում մենք գործի էինք դնում կոմպլեմենտար քաղաքականությունը՝ պահպանելու համար մեր հարաբերությունները թե՛ Արեւմուտքի եւ թե՛ Ռուսաստանի հետ, այժմ թեժ կետը անմիջապես մեր կողքին է, եւ մենք պետք է լինենք առավել զգոն: Մեր կոմպլեմենտար քաղաքականությունն այժմ պետք է լինի ավելի խիզախ եւ հստակ ու ծառայի բոլոր կողմերի հետ հարաբերությունները պահպանելուն: Այլընտրանք մենք չունենք: Կողմերի միջեւ ընտրություն կատարելը ճիշտ ընտրություն չէ:

- Կփոխվի՞ արդյոք Ռուսաստանի դերը տարածաշրջանում:

- Բնականաբար: Տարածաշրջանը նույնը չի մնա: Դերերը, դասերը, ամեն ժամանակի ընկալումները մյուսների վերաբերյալ կհասնեն իրենց կիզակետին եւ շատ կբարդանան: Ինչեւէ, պատմությունը ցույց է տալիս, որ նույնիսկ այն ժամանակ, երբ լարվածությունը հասնում է նման բարձր մակարդակի, միշտ ժամանակին ձեռնարկված քայլերը կարող են բերել դրական հանգուցալուծման: Սա այդ պահն է: Պարտավորության մակարդակի հասցված եւ ապագա բոլոր գործողությունների հիմքում դրված՝ կոպիտ ուժ չգործածելու գաղափարախոսությունը կարող է մեզ քաղաքական լուծումներ գտնելու ազատություն ընձեռել եւ հնարավորություն տալ չսահմանափակվելու անվտանգության վերաբերյալ երկխոսություններով: Մենք կարող ենք կովկասյան անվտանգության դաշինք կառուցել ու այնուհետեւ անցնել ավելի գլոբալ եւ բարդ հարցերի լուծմանը:

Մեր մեծագույն հույսն այս պարագայում Ռուսաստանի եւ Արեւմուտքի միջեւ ծավալվող քաղաքական գործընթացներն են լինելու: Ռուսաստանի եւ Արեւմուտքի միջեւ հարաբերություններին արդեն ծանր հարված են հասցված: Այս սպիները, որոնք անշուշտ դեռ երկար են հիշեցնելու իրենց մասին, ավելի կբարդացնեն համագործակցությունը: Լուրջ վտանգ կա վերադառնալու սառը պատերազմի ժամանակաշրջանի պառակտմանը: Ամեն դեպքում, սկզբնական շրջանի ավարտից հետո էլ Ռուսաստան-Արեւմուտք հարաբերությունները հարցական մնացին: Ասել, որ նման հանդուրժողական մթնոլորտի վերացումը բացասաբար կանդրադառնա Հայաստանի եւ տարածաշրջանի վրա, կնշանակի ոչինչ չասել:

Արեւմուտք-Արեւելք հարաբերությունները միջնորդավորված կարտահայտվեն Վրաստան-Ռուսաստան հարաբերություններում: Սա նշանակում է, որ Հայաստանը ոչ միայն պետք է ուղղակի շարունակի իր կոմպլեմենտար քաղաքականությունը, այլեւ, ինչպես արդեն ասացի, կիրառի ավելի առաջադեմ, նախաձեռնող կոմպլեմենտարիզմ, որպեսզի ապահովի իր համար ուրույն դերակատարություն այս նոր համակարգի մեջ:

- The Herald Tribune-ում, հիմնվելով Թուրքիայի առաջարկի վրա, Դուք տարածաշրջանի իրականության նոր տեսություն առաջարկեցիք:

- Քաղաքական եւ ռազմական ճգնաժամն իրոք բավական խորն է, որպեսզի մենք կարողանանք օգուտ քաղել դրանից: Սա իրոք Կովկասի պահն է: Սա պատմական հնարավորություն է ստեղծելու տարածաշրջանային անվտանգության նոր դաշինք: Կովկասյան անվտանգության համակարգը վերանայելու առաջարկը պետք է դիտարկվի համապատասխան կոնտեքստում:

Եթե բոլոր մասնակից եւ շահագրգիռ կողմերը համաձայնեն կառուցել մի անխախտելի անվտանգության դաշինք՝ դրա հիմքում դնելով բռնի ուժ չգործադրելու գաղափարը, հնարավոր կլինի իրողությունը նայել միանգամայն նոր տեսանկյունից: Այդ դեպքում բարձրագույն ատյանները՝ Մոսկվան, Վաշինգտոնը եւ Բրյուսելը ստիպված կլինեն աշխատել Երեւանի, Թբիլիսիի եւ Բաքվի հետ նոր Հարավային Կովկաս ստեղծելու ուղղությամբ, մի նոր տարածաշրջան, որն ազատ կլինի հակամարտող կամ բացառիկ դաշինքներից, որը չի լինի չեզոք, բայց եւ չի լինի կողմնակալ:

Ես հասկանում եմ, որ սա շատ ընդհանուր եւ բարդ գաղափար է՝ տարածաշրջանային նոր կարգ ու կանոն հաստատելուն հավասարազոր: Բայց ինչո՞ւ ոչ: Այն, ինչ ես առաջարկում եմ, պահանջում է քաղաքական կամք, նվիրում՝ հստակեցված գաղափարների, հեռանկարային մոտեցումներ շահերին, եւ հեռացում՝ վարկենական եւ կարճատես մոտեցումներից: Այն պահանջում է նաեւ հրաժարվել արմատացած թշնամանքից, վիրավորանքից եւ անվստահության վերաբերյալ անհանգստությունից: Ամուր եւ գիտակցված դաշինքը կարող է ճանապարհ բացել այս մեծ փոփոխությունների իրագործմանը:

Դա հնարավոր է այսօր, քանի որ մենք բոլորս ահազանգ ստացանք տեղի ունեցածից: Մեզ ավելի վտանգավոր եւ պայթուցիկ իրադարձություններ կսպառնան, եթե ոչինչ չձեռնարկվի:

Հարցազրույցը վարեց
[illegible]

Գրեթե 9 բալանոց երկրաշարժ Բայկալ լճում

Ռուսաստանի Դաշնության արտակարգ իրավիճակների նախարարության Իրկուտսկի մարզային վարչությունում ՌԻԱ գործակալության թղթակցին ասել են, որ երեկ առավոտյան Բայկալ լճի հարավում տեղի ունեցած գրեթե 9 բալանոց երկրաշարժի ավերածություններ եւ զոհեր չի պատճառել:

Երկրաշարժի ժամանակ Սլյուդյանկա բնակավայրում թափվել է մանկատան շենքի ծեփի մի մասը: Երեխաները չեն տուժել, քանի որ գնացել էին զբոսանքի:

Երկրաշարժի էպիկենտրոնը եղել է Բայկալսկ քաղաքից (Սլյուդյանկայի շրջան) 30 կմ հարավ-արեւելք: Ինտերֆաքս գործակալության տվյալներով, զոհեր եւ ավերածություններ չկան: Իրկուտսկ քաղաքում ցնցման ուժգնությունը կազմել է 6-7 բալ, Անգարսկում՝ 5 բալ:

Արտակարգ իրավիճակների նախարարության ուժերը Իրկուտսկի մարզում կազմ ու պատրաստ վիճակում են: Ստեղծված է օպերատիվ շտաբ: Նոր, ավելի թույլ ստորգետնյա ցնցումների հնարավորությունը չի բացառվում:

Արեւմուտքը դժգոհ է Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի անկախացումից

Երբ օգոստոսի 26-ին ՌԴ նախագահ Դմիտրի Մեդվեդեւը հրամանագրով ճանաչեց Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի անկախությունը, Արեւմուտքի արձագանքը չուշացավ: ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը հայտարարեց, որ երկու հանրապետությունները պետք է մնան Վրաստանի կազմում: «Ռուսաստանի քայլը ուժեղացնում է լարվածությունը եւ դժվարացնում բանակցությունները», ասաց Բուշը: Նրա կարծիքով, Մեդվեդեւի որոշումը չի համապատասխանում ՄԱԿ-ի ԱԽ բազմաթիվ բանաձեւերին եւ Ֆրանսիայի միջնորդությամբ ստորագրված հրադադարի համաձայնագրին, որը ստորագրել է նաեւ Մեդվեդեւը:

Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարարությունը կտրականապես մերժել է Մոսկվայի որոշումը եւ հայտարարություն արել Վրաստանի տարածքային ամբողջականության վերաբերյալ:

Փարիզում, ինչպես նաեւ Տոկիոյում ՌԴ նախագահի հրամանագիրն «ափսոսանքի զգացում է առաջացրել»: Գերմանիայի կանցլեր Անգելա Մերկելը Մոսկվայի գործողությունները համարում է «բացարձակապես անընդունելի»:

Եվրոմիությունում խոսում են Վրաստանի անքակտելիության մասին: Սեպտեմբերի 1-ին կայանալիք ԵՄ գագաթաժողովի գլխավոր թեմաները կլինեն Վրաստանը եւ Ռուսաստանի նկատմամբ ԵՄ դիրքորոշումը:

Քննադատությամբ հանդես են եկել նաեւ ՆԱՏՕ-ն եւ ԵԱՀԿ-ն:

Մաքքեյնը վարկանիշով փոքր-ինչ առաջ է անցել Օբամայից

ԱՄՆ նախագահության հանրապետական թեկնածու Ջոն Մաքքեյնը վերջին օրերին ժողովրդականությամբ փոքր-ինչ առաջ է անցել դեմոկրատ թեկնածու Բարաք Օբամայից: Երեկվա օրը «Գելափ» հասարակության հրապարակած տվյալների համաձայն, Մաքքեյնի օգտին պատրաստ է քվեարկել հարցված մասնակիցների 46 տոկոսը, Օբամայի օգտին՝ 44 տոկոսը:

Սա առաջին հարցումն է այն բանից հետո, երբ Օբաման փոխնախագահության թեկնածու ընտրեց սենատոր Ջոզեֆ Բայդենին: Հարցումը ցույց է տալիս, որ Բայդենին ընտրելը չի բարձրացրել Օբամայի վարկանիշը: Ընդհակառակը, այն փոքր-ինչ նվազել է, քանի որ Հիլարի Քլինթոնի համակիրները հույս ունեին, որ հենց նա կդառնա փոխնախագահության թեկնածու, եւ Օբամայի կատարած ընտրությունից հետո այդ մարդկանցից շատերը հիասթափվեցին նրանից:

Ռուբեն Հախվերդյան. «Դժվար է մի երգ գրել...»

- Դժվար է մի երգ գրել՝ միշտ ստորագրես չէ՞ դրա տակ: Դժվար է...

Օրերս իր համերգի ընթացքում, հավանաբար ոչ առաջին անգամ, բայց լիովին անկեղծ ու հանգիստ ասաց Ռուբեն Հախվերդյանն ու ստացավ շինծու երգերի խանակությունից հոգնած ունկնդիր-հանդիսատեսի համաձայնությունը:

Ինչպես միշտ, այս անգամ էլ Հախվերդյանը համերգից մի ամբողջական համերգում սարքեց ու իրեն հատուկ շեշտակիությամբ եւ իրերն իրենց անուններով կոչելու սկզբունքով խոսեց անցած ու մեր օրերից. «Լավ ծաղիկ, կարգին տղերք հիմա էլ են ծախվում՝ շատ դժվար է հրաժարվել օրինակ ու այլ բաներ ունենալուց: Ոմանք էլ խանութին էլ ու հիվանդանոցին էլ են օրինակ ասում... Բարդ ա սահմանս վեր կենալը, հայելու մեջ նայելն ու սափրվելն ու չամաչելը: Իրենց մեջ էլ ամաչողներ կլինեն»: Ու, բնականաբար, հանդիսատեսի հավանությամբ ու չխանգարող մասնակցությամբ խոսքին հետեւեց «Չին ընկեր, իմ անգին ընկեր ...» երգը, որին նախորդած ու հաջորդածներն էլ ինչքանին որպես համընդհանուր իմացության ու հավանության արժանացած երգեր: Իսկ դա վաղուց Հախվերդյանի համերգներում հաստատված փաստ է: Եվ այս դեպքում, երբ երգահանի համար բոլոր գործերը սեփականությունն են առողջ մի երգի սիրահարների, որոնք ինչ ձեւ, իհարկե, դժվար է երգ գրելն ու դրա տակ ստորագրելը՝ պատասխանատվությունն է մեծ:

Հախվերդյանի հեղինակած ամեն երգ էլ առողջի արտացոլ է, որը երբեմն երգահանի ստեղծագործությունից, իր կյանքից չէ. «Մեր սիրո աշունը» հորս արել իմ մասին չի, իմ ստեղծագործությունը չի, գրել եմ ուրիշի մասին, բայց ով ասես ու այդքան տարի հետո պատմում ու ասում է, որ սիրահարվել է էդ երգը լսելով, խոստովանությունն հենց էդ երգով է արել... Այնպես, որ հանգիստ եւ ուրախությամբ կարող եմ ասել, որ մասնակցել եմ հայ ազգի շատանալուն»:

Ռուբեն Հախվերդյանի ստեղծագործությունից է նրա նոր՝ «Հիսունից հետո» երգը, որն այդքան միայն իրեն չի պատկանում եւ միայն իր մասին չէ, որ պատմում է, ինչպես եւ տասնութամյա Ռուբենի սիրո պատկերացումներն ու առողջներն արտացոլող «Եթե խնանայիր» երգը, որոնց ստեղծումը հետը՝ երգահանը համարում է բարձրյալի պարգեւ ու շարունակում է նման պարգեւների արժանանալու խնդրանքով դիմել բարձրյալին. «Հիմա ավելի հաճախ եմ ասում. «Ասված մի երգ պարգեւի՝ ծաղիկ չասեմ սասեմ ա էս ծառը».- այսպես անհարկի, բայց իր նախընտրած բառով ներկայացրեց երգահանն իր անկեղծիքը: Եվ որքան էլ շարունակաբար ողջում է, թե ինքը գրում է բացառապես իր սերնդի համար, միեւնույն է՞ փաստ է, որ Հախվերդյանի երգերը սեռ ու տարիքից անկախ արտացոլվում են ժամանակի ներաշխարհում, չէ՞ որ երգահանն ինքն էլ վկայում է. «Իմ քիթնման առանց խաբելու երգ գրելն ա: Ճիշտը միշտ ասեմ, թե չէ էլ ինչո՞ւ միշտ օգնությանդ էս տղին հավակնեի՞ր ետեւդ եւ օգնեի, պատասխանեի՞ էս միջավայրը ստեղծել»:

ՆՈՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հայ-լիբանանյան մշակութային կամուրջ

Հայ-լիբանանյան մշակութային բարեկամության մերձեցման ու բարեկամ երկրների մշակութային երկխոսությունն ծավալելու նպատակով օգոստոսի 27-ից սեպտեմբերի 2-ը Հայաստանում անցկացվում է լիբանանյան մշակույթի շաբաթ, որի ընթացքում հայ հանդիսատեսը կծանոթանա Լիբանանի արաբական եւ հայկական հարուստ մշակույթի հին ու նոր դրսեւորումներին, կհանդիպի ժամանակակից արվեստի ականավոր գործիչներին: Երեկ Նարեկացի արվեստի միությունում (ՆԱՄ) հայ եւ լիբանանցի արվեստի գործիչների մասնակցությամբ հանդիսավոր արարողությամբ տեղի ունեցավ լիբանանյան մշակույթի շաբաթի բացումը:

«Հայաստանի ու Լիբանանի ժողովուրդները խորացող կապերով են կապված եւ կիսում են պատմության դառը եւ գեղեցիկ էջերը: Հայաստանում շատ բարձր են գնահատում Լիբանանի արվեստն ու մշակույթը: Մի քանի անգամ եղել եմ Լիբանանում եւ գիտեմ, որ այնտեղ էլ մեծ հետաքրքրություն կա Հայաստանի նկատմամբ: Այս երկմիասնությունը երկու ժողովուրդների փոխհարաբերությունների արտացոլումն է», բացման արարողության ժամանակ ասաց մշակույթի փոխնախարար **Դավիթ Մուրադյանը**:

«Աշխատանքը սիրո դրսեւորումն է»

«Ազգ»-ի ընթերցողները ծանոթ են լիբանանա-ամերիկյան բանաստեղծ Ջիբրան Խալիլ Ջիբրանի մշակութային ժառանգությանը, որի «Մարգարե»-ն աշխարհի ամենաշատ ընթերցվող գրքերի ցուցակում է եւ թարգմանվել է 120 լեզվով: Այս առնչությամբ ՀԳՄ-ն մշակութային շաբաթվա ընթացքում կկազմակերպի հուշերեկույթ նվիրված բանաստեղծի հիշատակին: «Շատ կարեւոր նշանակություն ունի մեզ համար այն փաստը, որ Հայաստանն էլ է մասնակցում բանաստեղծի ծննդյան 125-ամյակին նվիրված միջոցառումներին: Ուրախալի է, որ Հայաստանում արդեն թարգմանվում են բանաստեղծի բազմաթիվ ստեղծագործություններ, որոնցով հայ ընթերցողը կծանոթանա լիբանանյան պոեզիայի լավագույն գործերին», ասաց «Ջբրան Խալիլ Ջբրան» միջազգային միության նախագահ, գրող **Հենրի Զողեյբը**:

«Ֆեյհա» երգչախմբի ելույթները

Մշակութային շաբաթվա ընթացքում Երեւանում, Գյումրիում, Ստեփանակերտում ու Շուշիում համերգային

ծրագրով հանդես կգա Լիբանանի «Ֆեյհա» երգչախումբը: Երգչախումբը հիմնադրվել է 2003-ին Բարգեւ Թասլաքյանի ղեկավարությամբ: Երգչախմբի երգացանկում ընդգրկված են արաբական, սիրիական, ֆրանսիական, հայկական երգեր: Գործունեության կարճ ժամանակահատվածում հասցրել է մասնակցել բազմաթիվ միջազգային փառատոների եւ արժանացել է բարձրագույն մրցանակների: Մասնավորապես 2007-ին Վարշավայի միջազգային երգչախմբային փառատոնում «Ֆեյհա»-ն արժանացել է գլխավոր մրցանակի, իսկ Բ. Թասլաքյանը հայտարարվել է «Լավագույն խմբավար» անվանակարգում: Նույն թվականին թողարկվել է երգչախմբի առաջին ձայնասկավառակը:

«Ֆեյհա»-ի առանձնահատկությունն է պահպանել ու տարածել հայկական ու արաբական երաժշտությունը, ինչը երգչախմբի յուրաքանչյուր անդամ կատարում է մեծ սիրով ու ջերմությամբ: Համոզված եմ, որ այս հանդիպումը ներշնչանքի ու ոգեշնչման նոր աղբյուր կհանդիսանա, ու երգչախումբը Հայաստանից կվերադառնա հրաշալի տպավորություններով», ասում է **Բարգեւ Թասլաքյանը**: Խմբավարը նշում է, որ երգչախմբի անդամներն առանձնահատուկ հաճույքով են կատարում Կոմիտասի ու Կանաչյանի ստեղծագործությունները:

«Այնքան հստակ առոգանությամբ ու մաքուր հայերենով են երգում, որ երբեմն ես էլ եմ զարմանում, թե ինչպես կարող են արաբներն այդքան սրտառուչ կատարել օտարազգի կատարումները: Երգչախմբի անդամներից շատերի հետ ընկերություն եմ անում: Ինձ միշտ հրավիրում են իրենց համերգներին: Շատ բարձր եմ գնահատում նրանց արվեստը, խմբավարն էլ շատ մեծ ոգեւորությամբ է սովորեցնում, թե ինչպես ներկայացնել հայկական երգի նրբությունները», **«Ազգ»**-ի հետ առանձնազրույցում ասաց Բարսեղ Կանաչյանի դուստրը՝ **Սեդա Կանաչյանը**:

«Թեպետ ապրում ենք...»

Գունային հարուստ ու ինքնատիպ լուծումներով են հագեցած լիբանանահայ նկարիչ **Րաֆֆի Անտոնյանի** կտավները, որոնք պատկերում են հայկական ավանդական ծիսակարգեր, նախնիների՝ մուսալեռցիների ավանդույթներն ու առօրյա կյանքը: Հայաստանում լիբանանյան մշակույթի շաբաթվա շրջանակներում բացման արարողությունից հետո ՆԱՄ-ում տեղի ունեցավ Րաֆֆի Անտոնյանի առաջին անհատական ցուցահանդեսը:

«Կտավներում հիմնականում ներկայացված են իմ հուշերը, հիշողությունները: Բազմաթիվ աշխատանքներում ներկայացրել եմ ծնողներիս պատմությունները: Թեպետ ապրում ենք Հայաստանից շատ հեռու, բայց հոգով ու սրտով հայերի հետ ենք», ցուցահանդեսի բացման արարողության ժամանակ ասաց նկարիչը:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Պիռոշկա Զոքյան-Կռայչիր. «Երախտագիտությունս՝ հայ ժողովրդին»

«Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» համահայկական մշակութային 3-րդ փառատոնի հրավերով Հայաստանում բանաստեղծ-թարգմանիչ Պիռոշկա Զոքյան-Կռայչիրը (Հունգարիա-Դոռոգ): Նա 11 տարի ապրել է Հայաստանում եւ աշխատել ԳԱ-ի պատմության ինստիտուտի գաղթավայրերի բաժնում որպես գիտաշխատող: Բանաստեղծ-թարգմանիչը մանրամասն ուսումնասիրել է հայոց պատմությունն ու ցեղասպանության հետ կապված պատմական փաստերը: Այդ տարիներին նրա գիտական ղեկավարն է եղել ակադեմիկոս Վլադիմիր Բարխուդարյանը: Հունգարիայում ուսանել է հայերեն, այնուհետեւ Երեւանում խորացրել լեզվի իմացությունը: «Ձնայած գնացինք Հայաստանից, սակայն մեր հոգում պահպանում ենք այն ազգային ոգին, այն հարուստ պատմական ժառանգությունից քաղած մեր հուշերը, որոնք կուտակվեցին այս հրաշալի երկրում մեր ապրած 11 տարիներին: Եվ հենց հայկական ոգով էլ դաստիարակեցինք մեր երկու զավակներին, որոնք գրում ու կարդում են հայերեն ու նաեւ երգում «Գուսան» երգչախմբում:

Երջանիկ եմ, որ իմ կյանքի ընկեր եմ ընտրել հայ ազնվական տղամարդու՝ ֆիզիկոս Գագիկ Զոքյանին, որի շնորհիվ մանրամասն ծանոթացա հայ ժողովրդին ու նրա մշակույթին: Իմ կուտակած հարուստ նյութերը հիմք հանդիսացան հայոց լեզվի դասագիրք կազմելու եւ հրատարակելու, թարգմանեցի հայկական անունների գիրքը, Վարդգես Պետրոսյանի եւ Հրանտ Մաթեւոսյանի երկերից, հայկական ժողովրդական հեքիաթներ, բազմաթիվ հոդվածներ ցեղասպանության հարցերի շուրջ: Իհարկե, մեծամասամբ գրում եմ հունգարերեն, այսինքն՝ մենք ստեղծում ենք հայկական մշակույթը հունգարերենով, որովհետեւ Հունգարիայում դա մի «սպիտակ անցք» է, որը պետք է լրացնել: Հունգարիայում գրքեր ոչինչ, կամ շատ քիչ գիտեն Հայոց մեծ եղեռնի մասին եւ այս վերջին 10 տարիներին շատ բան ենք արել, որպեսզի հունգարացիներին մեզ հետ կերտող ծանոթացնենք ողբերգական այդ դեպքի հետ: Ամռանը հրատարակում ենք Հայաստանի մասին «Արմենիա» երկլեզու՝ հայերեն, հունգարերեն ամսագիրը, որի նյութերը քաղում ենք ինտերնետից»:

Հունգարացի բանաստեղծ-թարգմանիչ Պիռոշկա Զոքյան-Կռայչիրը թարգմանել է նաեւ Հրաչյա Քոչարի «Նահապետ» գործը, որի երեւանում կայացած շնորհանդեսին **«Ազգ»**-ը մանրամասն ներկայացրել է: «Թարգմանելիս որոշ բարդությունների հանդիպել եմ: Դրանք կապված էին առաջին հերթին բարբառի հետ՝ թարգմանվող բնագրում հերոսները խոսում են Վանի ու Սասունի բարբառով, որպեսզի պահպանվի բնագրի ոճն ու գեղեցկությունը, ընտրեցի հին հունգարերենը, որով Աստվածաշունչն է թարգմանված: Աշխատանքի ընթացքում ոչ թե թարգմանել եմ, այլ կարծես նոր եմ գրել:

Պետք էր տեսնել, թե հունգարացիները ինչպես էին հուզվել ու արտասվում, երբ շնորհանդեսին ընթերցվում էր հատվածներ երկու լեզվով՝ հայերեն ու հունգարերեն: Շատ լավ արձագանքներ եղան մամուլում ու մշակութային շրջանակներում: Դրանք հիացմունքի արտահայտություններ էին»:

Ասենք, որ Կռայչիր Զոքյանի 224 էջանոց երկլեզու այս ժողովածուի շապիկը զարդարված է Մարտիրոս Սարյանի բնապատկերով: Գրքի հարուստ հավելվածում զետեղված են Հրաչյա Քոչարի կենսագրությունը, Սուրեն Աբրահամյանի՝ «Նահապետ» վիպակի վերլուծականը եւ թարգմանչուհու հոդվածը Հայոց ցեղասպանության մասին, ազգագրագետ

Առաքել Պատրիկի Կահիրեում հրատարակված գրքից պատմական Հայաստանի շրջանների տարազների լուսանկարները:

Ինչպես նշեց թարգմանչուհին, վերջին 10 տարիներին Հունգարիայում թուրքական լոբբին ուժեղացել է եւ հակազդելու համար Զոքյան ամուսինները ամեն առիթ օգտագործում են հունգար ժողովրդին մատուցելու այն ամենը, ինչ կապված է ցեղասպանության հետ, ոչ միայն գեղարվեստական, այլեւ պատմական փաստերով:

Անդրադառնալով «Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» փառատոնին Պիռոշկա Զոքյան-Կռայչիրը դժգոհություն է հայտնել. «Իմ գործի նկատմամբ զգացել եմ միայն անհետաքրքրություն, որը, կարծում եմ, հստակ արտացոլվեց դիպլոմներ հանձնելիս, երբ Թամար Պողոսյանը անգամ Հունգարիան շփոթեց Չեխոսլովակիայի հետ՝ ինձ ներկայացնելիս: Ցավում եմ, որ կազմակերպչական խմբի անդամներից առիթ չեմ ունեցել իմ թարգմանած գիրքը նվիրել, որովհետեւ նրանցից ոչ մեկը ներկա չէր գրքի շնորհանդեսին: Ի դեպ դիպլոմները հանձնելիս Թամար Պողոսյանը խնդրեց պատվիրակություններին իրենց կարծիքներն ասել՝ ես իմ կարծիքը գրավոր կուղարկեմ... Սակայն անկախ այն ամենից, թե ինչպե՞ս ընդունեցին, ինչ եղավ, իմ սրտում միայն լավ հուշերի տեղ կա եւ որեւէ դեպք չի կարող խաթարել իմ սերն ու նվիրվածությունը հայ ժողովրդի ու նրա մշակույթի հանդեպ»:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Նոր հրատարակություն. Հայոց «Վարք Սրբոց»-ի վրացական խմբագրությունը

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրհնությամբ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հրատարակչական բաժինը լույս է ընծայել «Հայոց «Վարք սրբոց»-ի վրացական խմբագրությունը» աշխատությունը: Հին վրացերենից թարգմանությունը եւ ուսումնասիրությունը կատարել է Պարույր Մուրադյանը: Աշխատանքը տպագրվել է տեր եւ տիկին Վաչե եւ Թամար Մանուկյանների մեկենասությամբ:

Գրում ամփոփված են վաղ միջնադարյան հայոց «Վարք սրբոց»-այն հուշարձանները, որոնք Է-Ը դարերում թարգմանվել են վրացերեն եւ պահպանված են Սինայի լեռան վանքում պահպանված ԺԱ դարի առաջին կեսի նուսխուրի գրչության ձեռագրում:

Թարգմանաբար հրատարակվող հուշարձանները, բացի ինքնուրույն կարեւորությունից, առանձնակի հետաքրքրություն են ներկայացնում վաղ միջնադարյան պատմիչների, մասնավորապես Մովսես Խորենացու, երկերի բնագրական քննության համար:

Հայկ Վարդանյանը բրոնզե մրցանակակիր

Թուրքիայի Մերսին քաղաքում վերջնագիծը հատեց մինչեւ 16 տարեկանների շախմատի համաշխարհային օլիմպիադան: Օլիմպիական պարգեւները վիճարկող 26 թիմերի մեջ էր նաեւ Հայաստանի հավաքականը, որը 24 միավորով զբաղեցրեց պատվավոր 5-րդ տեղը: Օլիմպիական չեմպիոն դարձավ Հնդկաստանի հավաքականը, որը 10 մրցափուլերում վաստակեց 28,5 միավոր: Նույնքան միավոր ունեին նաեւ ռուսները, որոնք միայն լրացուցիչ գործակիցներով ոսկե մեդալները զիջեցին հնդիկ շախմատիստներին: Լավագույն եռյակը եզրափակեց Ֆիլիպինների հավաքականը (27 միավոր): 4-րդ տեղում ադրբեջանցիներն են, որոնք միայն կես միավորով գերազանցեցին հայ շախմատիստներին:

Շվեյցարական մրցակարգով անցկացված մրցաշարում խաղացվեց 10 տուր: Հայաստանի հավաքականի կազմում ըստ խաղատախտակների ընդգրկված էին ՖԻԴԵ-ի վարպետ Սամվել Տեր-Սահակյանը (2480), Վահե Բաղդասարյանը (2193), Հայկ Գ. Վարդանյանը (2177) եւ Հայկ Թամազյանը (2139): Մեր շախմատիստները հաջող սկսեցին օլիմպիադան՝ 4-0 հաշվով հաղթելով թուրքական «Իսել» թիմին: Հաղթարշավը շարունակվեց նաեւ հաջորդ տուրերում: Պարտության մատնելով Ռումինիայի (3,5-0,5), Թուրքիայի առաջին (3-1), Հնդկաստանի (3-1) հավաքականներին, մեր շախմատիստները գլխավորեցին աղյուսակը: 5-րդ տուրում հայ շախմատիստները ոչ-ոքի խաղացին ֆիլիպինցիների հետ: ՀՀ հավաքականի համար ճակատագրական եղավ 6-րդ տուրում ռուսներից կրած 0-4 խոշոր հաշվով պարտությունը: Ճիշտ է, հաջորդ տուրում մեր շախմատիստները նույնպիսի հաշվով առավելության հասան անգլիացիների նկատմամբ, սակայն անհաջող խաղացին ավարտական երեք տուրերում ու զրկվեցին մեդալներից:

8-րդ տուրում մեր թիմի մրցակիցն Ադրբեջանի հավաքականն էր: Հայ շախմատիստներից միայն Հայկ Վարդանյանը հաջողության հասավ՝ 3-րդ խաղատախտակի վրա հաղթելով Ալազ Սամադովին: Նրա խաղընկերները պարտվեցին: Անհաջող էր նաեւ Վրաստանի հավաքականի հետ 9-րդ տուրի հանդիպումը: Մերոնք զիջեցին 1,5-2,5 հաշվով: Մեր շախմատիստներից կրկին միակ հաղթանակն իր օգտին գրանցեց Հայկ Վարդանյանը՝ պարտության մատնելով Նոդար Դավարաշվիլուն: Ավարտական տուրում Սլովակիայի հավաքականի հետ մրցախաղում գրանցվեց ոչ-ոքի:

Օլիմպիադայում մեդալներ շնորհվեցին նաեւ առանձին խաղատախտակների վրա լավագույն արդյունքների հասած շախմատիստներին: 3-րդ խաղատախտակի վրա բրոնզե մեդալի արժանացավ Հայկ Գ. Վարդանյանը: Նա 10 հնարավորից վաստակեց 8 միավոր՝ տոնելով նույնքան հաղթանակ: Հայկը կրեց ընդամենը երկու պարտություն՝ ռուսաստանցի Անաստասիա Բոդնարուկից եւ սլովակ Դոմինիկ Ցիբայից:

Ռուսաստան-Վրաստան հանդիպումը թերեւս չկայանա

Սեպտեմբերի 5-ին Մոսկվայում պետք է կայանա Եվրոպայի երիտասարդական առաջնության ընտրական մրցաշարի Ռուսաստան-Վրաստան հանդիպումը: Վրաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան դիմել է ՈՒԵՖԱ-ին՝ խնդրելով հանդիպումը տեղափոխել չեզոք դաշտ: Հակառակ դեպքում Վրաստանի երիտասարդական հավաքականը խաղին չի ներկայանա:

Ինչպես տեղեկացրել է ՈՒԵՖԱ-ի մամուլի ծառայությունը, այդ հանդիպումն ըստ խաղացանկի անցկացվելու է Մոսկվայում: Եվ եթե Վրաստանի հավաքականը խաղին չներկայանա, ապա հյուրերի հաշվին 0-3 հաշվով պարտություն կգրանցվի, իսկ ֆեդերացիան կտուգանվի:

Իսկ ահա Վրաստանի եւ Իռլանդիայի ազգային հավաքականների աշխարհի առաջնության ընտրական մրցախաղը, որ պետք է կայանար սեպտեմբերի 6-ին Թբիլիսիում, տեղափոխվել է չեզոք դաշտ՝ գերմանական Կառլսռուհե քաղաք: Ինչպես տեղեկացրել են Վրաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայից, կար չեզոք դաշտի մի քանի տարբերակ, որից ընտրվեց Գերմանիան:

Ռոման Պավլյուչենկոն տեղափոխվում է «Տոտենհեմ»

Մոսկվայի «Սպարտակի» եւ ՌԴ հավաքականի հարձակվող Ռոման Պավլյուչենկոն ֆուտբոլային կարիերան կշարունակի Անգլիայի պրեմիեր լիգայի «Տոտենհեմում»: Մոտ օրերս Լոնդոնում նա պայմանագիր կկնքի «Տոտենհեմի» հետ: Ֆուտբոլիստի տրանսֆերային արժեքը տատանվում է 14,5-18 մլն եվրոյի սահմաններում: Դա պայմանավորված կլինի այն բանով, թե ինչպես կդրսեւորի Պավլյուչենկոն նոր ակումբում: Ամեն դեպքում ռուսական ֆուտբոլի պատմության մեջ այս տրանսֆերը կլինի ռեկորդային: Մինչ այդ, ամենաթանկ տրանսֆերը Բրանիսլավ Իվանովիչինն էր: Մոսկվայի «Լոկոմոտիվը» «Չելսիից» 12 մլն եվրո էր ստացել Իվանովիչի տեղափոխության դիմաց: Իսկ 2005-ին նախկին սպարտակցի Նեմանյա Վիդիչի համար «Մանչեսթր Յունայթեդը» 10,5 մլն եվրո էր վճարել:

Պավլյուչենկոն «Սպարտակ» էր տեղափոխվել 2003-ին Վոլգոգրադի «Ռոտորից»: «Սպարտակի» կազմում նա ՌԴ առաջնությունում 145 խաղ է անցկացրել, խփել է 75 գոլ: ՌԴ հավաքականի կազմում Պավլյուչենկոն 28 խաղում 12 գոլի հեղինակ է: Նա իրեն լավ դրսեւորեց Եվրոպայի առաջնությունում՝ գրավելով մասնագետների ուշադրությունը: «Տոտենհեմում» Պավլյուչենկոն պետք է փոխարինի բուլղարացի հարձակվող Դիմիտար Բերբատովին, որին հավանաբար կվաճառեն «Մանչեսթր Յունայթեդին»: Հիշեցնենք, որ նախկինում «Տոտենհեմի» ղեկավարությունը բանակցում էր «Զենիթի» հետ Անդրեյ Արշավինի հարցով, սակայն կողմերն այդպես էլ համաձայնության չեկան:

«Ռեալն» Իսպանիայի սուպերգավաթակիր

Մադրիդի «Ռեալը» հաջող սկսեց ֆուտբոլային նոր մրցաշրջանը՝ նվաճելով Իսպանիայի Սուպերգավաթը: Պատվավոր մրցանակի համար պայքարում արքայական ակումբի մրցակիցը «Վալենսիան» էր, որն առաջին խաղում հաղթել էր 3-2 հաշվով: Մադրիդում կայացած պատասխան խաղում Իսպանիայի չեմպիոնը ռեւանշի հասավ 4-2 հաշվով: Այդ խաղում առաջինը հաջողության հասան «Վալենսիայի» ֆուտբոլիստները: 33-րդ րոպեին Սիլվան բացեց հաշիվը: Սակայն հետագայում վան Նիստելրոյը, Սերխիո Ռամոսը, Դե լա Ռեդը եւ Իգուաինը չորս անգամ գրավեցին մրցակցի դարպասը, որին հյուրերը պատասխանեցին վերջին րոպեին Մորիենտեսի խփած գոլով: Ընդ որում, վերջին երեք գոլերը «Ռեալը» խփեց, երբ թիմը խաղադաշտում մնացել էր 9 հոգով: Դաշտից հեռացվել էին վան դեր Վաարտն ու Նիստելրոյը:

Հետաքրքրական է, որ խաղից առաջ «Ռեալի» բրազիլացի հարձակվող Ռոբինյոն հայտարարել էր, որ ցանկանում է տեղափոխվել «Չելսի»: «Ռեալի» նախագահ Ռամոն Կալդերոնը ի պատասխան ֆուտբոլիստի հայտարարության, նշել էր, որ եթե «Չելսին» 45 մլն եվրո վճարի, ապա Ռոբինյոն կարող է անմիջապես հեռանալ թիմից: Խաղը ցույց տվեց, որ առանց Ռոբինյոյի էլ «Ռեալը» ուժեղ է:

Ֆեդերերն ու Նադալը հաջող մեկնարկեցին

Թենիսի ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունում հաջող մեկնարկեցին գլխավոր մրցանակի հավակնորդներ Ռոջեր Ֆեդերերն ու Ռաֆայել Նադալը: Ֆեդերերը առանց մեծ ջանքեր գործադրելու առավելության հասավ արգենտինացի Մաքսիմո Գոնսալեսի նկատմամբ (6-3, 6-0, 6-3): Իսկ Ռաֆայել Նադալը պարտության մատնեց գերմանացի Ֆաու Բոռնին (7-6, 6-3, 7-6):

Առաջնությունում հաջող մեկնարկեց նաեւ ռուսաստանցի Մարատ Սաֆինը: Նրա մրցակիցն ամերիկացի թենիսիստ Վինսենտ Սպեյդին էր: Հաղթանակի համար հարկ եղավ հինգ մրցափուլ անցկացնել: Պայքարը շարունակողների թվում են նաեւ Ֆեռնանդո Գոնսալեսը, Թոմի Ռոբրեդոն, Վիկտոր Տրոիցկին, Նիկոլայ Դեւիդենկոն, Ֆլորան Սեռան, Ժիլ Մյուլլերը:

Պեկինյան օլիմպիադան ռեկորդային էր

Պեկինի օլիմպիադան ռեկորդային էր հեռուստադիտողների քանակով: Փորձագետների կարծիքով, օլիմպիական մրցումներին ողջ աշխարհում հետեւել է մոտ 4,4 մլրդ մարդ, որը կազմում է մոլորակի բնակչության երկու երրորդը: Համեմատության համար նշենք, որ Աթենքի օլիմպիադային հետեւել էր 3,9 մլրդ հանդիսատես, իսկ Սիդնեյում նրանց թիվը կազմել էր 3,6 մլրդ:

Ինչպես եւ սպասվում էր, ամենամեծ հետաքրքրությունը ներկայացնում էր խաղերի բացման հանդիսավոր արարողությունը, որին միայն Չինաստանում ուղիղ եթերում հետեւել է ավելի քան 840 մլն մարդ: Օլիմպիական խաղերում ամենամեծ հետաքրքրությունը ներկայացրել է ֆուտբոլը: Ընդհանուր առմամբ տղամարդկանց եւ կանանց ֆուտբոլի հանդիպումները դիտել է 2 մլն 140 հազար հանդիսական: Տղամարդկանց մրցաշարի խաղերին հետեւել է 1 մլն 400 հազար հանդիսական: ՖԻՖԱ-ի տվյալներով, պեկինյան ֆուտբոլի մրցաշարը հաճախելիությամբ ռեկորդային է օլիմպիադաների պատմության մեջ: Նախորդ ռեկորդը 1,9 մլն էր:

Նշենք նաեւ, որ առաջին անգամ օլիմպիական մրցաշարի ֆուտբոլի եզրափակիչ խաղում ՖԻՖԱ-ի թույլտվությամբ երկու անգամ խաղադադար հայտարարվեց, որպեսզի ֆուտբոլիստները ջուր խմեն: Եզրափակիչ խաղի օրը Պեկինում 42 աստիճան էր: Ուստի խորհրդակցելով թիմերի մարզիչների, բժիշկների եւ մրցումների կազմակերպիչների հետ, որոշվել էր հանդիպման 30-րդ եւ 75-րդ րոպեներին խաղադադար վերցնել: Բացի ֆուտբոլից, օլիմպիական խաղերում մարզաձեւերի շարքում մեծ հետաքրքրություն էին առաջացրել բասկետբոլը, լողն ու թեթեւ ատլետիկան:

Արոնյանը կմասնակցի Բիլբաոյի գերմրցաշարին

Հայ շախմատիստների առաջատար Լեւոն Արոնյանը կմասնակցի սեպտեմբերի 2-13-ը Բիլբաոյում կայանալիք շախմատի գերմրցաշարին: Ինչպես հայտնի է, ՖԻԴԵ-ն որոշել է թենիսի «Մեծ սաղավարտ» մրցանակի օրինակով շախմատային գերմրցաշարերի շարք կազմակերպել: Լավագույնին որոշելու համար հաշվի կառնվեն շախմատիստների ցույց տված արդյունքները Լինարեսի, Վեյք Ան Զեեի եւ այլ խոշորագույն մրցաշարերում:

Բիլբաոյի մրցաշարը դառնալու է գլխավոր մրցանակի համար կազմակերպվող շախմատային մրցախաղերի շարքը: Այն բավականին ուժեղ կազմ ունի: Արոնյանի մրցակիցները կլինեն հնդիկ գրոսմայստեր Վիշվանաթան Անանդը, նորվեգացի 17-ամյա շախմատիստ Մագնուս Կառլսենը, ուկրաինացի Վասիլի Իվանչուկը, բուլղարացի Վեսելին Թոփալովը եւ ադրբեջանցի Թեյմուր Ռաջաբովը:

Դասական շախմատի մրցախաղերում Արոնյանը մրցակիցներից առավել հաճախ մրցել է Մագնուս Կառլսենի հետ: Անցկացրած 23 պարտիաներից 7-ում հայ գրոսմայստերը հաղթել է, 4-ում՝ պարտվել, 12-ում գրանցվել է ոչ-ոքի: Արոնյանը բացասական հաշվեկշիռ ունի Իվանչուկի եւ Թոփալովի հետ պարտիաներում: Ուկրաինացու հետ անցկացրած 16 պարտիաներից միայն 2-ում է Արոնյանը հաղթել՝ կրելով 8 պարտություն, 6 խաղ էլ ավարտելով ոչ-ոքի: Թոփալովը 10 պարտիաներից 4-ում հաղթել է Արոնյանին, 2-ում պարտվել է, 4 պարտիա էլ ավարտվել է ոչ-ոքի: Ռաջաբովի հետ 10 մրցախաղերում Արոնյանը 3 հաղթանակ է տոնել, մեկում պարտվել է, 6-ն ավարտել ոչ-ոքի: Անանդի հետ հաշվեկշիռն այսպիսին է. +2=7-1:

Ռաֆայել Վահանյանը հիսուն տոկոսանոց արդյունք ունի

Անտվերպենի շախմատի մրցաշարի 4-րդ տուրն անհաջող էր Ռաֆայել Վահանյանի համար: Նա սեւերով զիջեց հոլանդացի Յան Թիմանին: 4 տուրից հետո Վահանյանը 2 միավորով 6-րդ տեղում է:

Աղյուսակը շարունակում է գլխավորել չին շախմատիստ Բու Սյանչժին: Նա 4-րդ տուրում առաջին կես միավորը կորցրեց՝ ոչ-ոքի ավարտելով պարտիան Միրոշնիչենկոյի հետ: Վերջինս Յան Թիմանի հետ 3 միավորով բաժանում է 2-3-րդ տեղերը: 2,5-ական միավորով հաջորդ տեղերում են Քիմեսին, Վեռլեն ու Շեյլերը: Քիմեսին հաղթեց վան դեր Սթերինին, Շեյլերը պարտության մատնեց Լահնոյին, Վեռլեն առավելության հասավ Միխելսի նկատմամբ:

«Կուռույչին» հրավիրում է Ռիվալդոյին

Գերմանական «Կիկեր» ամսագրի տեղեկացմամբ բրազիլացի Ռիվալդոն խզել է պայմանագիրը հունական ԱԵԿ-ի հետ եւ մեկ տարվա պայմանագիր է կնքել Ուզբեկստանի «Կուռույչիի» հետ, որն այսուհետեւ հանդես կգա «Բունյոդկոր» անվամբ:

Պայմանագրի խզման դիմաց Ռիվալդոն ԱԵԿ-ին պետք է 500 հազար եվրո փոխհատուցում վճարի: Եվ եթե նա համաձայնել է նման գումար վճարել, ապա ակնհայտ է, որ Ուզբեկստանում նրան շատ բարձր աշխատավարձ են խոստացել: Ի դեպ, սա առաջին դեպքը չէ, որ ուզբեկական ակումբը համաշխարհային ֆուտբոլի «աստղի» է թիմ հրավիրում: Հիշեցնենք, որ հուլիսին տեղեկություն տարածվեց, թե իբր ակումբը պատրաստվում է 40 մլն եվրոյով գնել «Բարսելոնի» ֆուտբոլիստ Սեմյուել Էտո'Օ-ին:

Երեքը խմբային մրցաշարում

Կայացան չեմպիոնների լիգայի որակավորման 3-րդ փուլի պատասխան երեք հանդիպումները: Հունական «Պանաթինաիկոսը» պատասխան խաղում էլ, սեփական հարկի տակ 1-0 հաշվով պարտության մատնեց չեխական «Սպարտային» ու մտավ խմբային փուլ: Առաջին խաղում էլ հույն ֆուտբոլիստները հաղթել էին 2-1 հաշվով:

Խմբային մրցաշարի 32 մասնակիցների թվում կլինի նաեւ իսպանական «Բարսելոնը»: Թեեւ իսպանացիները հյուրընկալվելիս 0-1 հաշվով զիջեցին լեհական «Վիսլային», սակայն շնորհիվ առաջին խաղում խոշոր հաշվով (4-0) տարած հաղթանակի, կշարունակեն պայքարը: Ուժեղագույնների մրցաշարին կմասնակցի նաեւ Թուրինի «Յուվենտուսը», որը հյուրընկալվելիս ոչ-ոքի (1-1) ավարտեց հանդիպումը «Արտմեդիայի» հետ: Թուրինում իտալացիներն առավելության էին հասել 4-0 հաշվով:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Ի պատասխան հերյուրանքների

Հարկային ծառայությունը մեր՝ «Բիբին» ՍՊԸ-ում 2008-ի մայիսին անցկացրել է ստուգումներ: Արձանագրվել է 2 մլն դրամի լրացուցիչ հարկային պարտավորություն, որը մեր կազմակերպությունն արդեն իսկ վճարել է: Ավելորդ չեմ համարում նշել, որ նախկինում եւս հարկայինի ստուգումների ժամանակ մեր ընկերությունում հայտնաբերվել էին նմանօրինակ խախտումներ՝ 2006-ին՝ մոտ 4 մլն դրամի, իսկ 2007-ին՝ 2 մլն 600 հազար դրամի չափով:

Ինչ վերաբերում է Հայաստանի կինեմատոգրաֆիստների միության հետ մեր կազմակերպության առնչությանը, ապա տեղեկացնեմ, որ «Բիբին» ՍՊԸ-ն նրանց հետ համաձայնության գալով, Կինոյի տան տարածքում կառուցում է բազմաբնակարան բնակելի շենք եւ «Կինեմատոգրաֆիստների միության» հետ կնքած պայմանագրի համաձայն, պարտավորվել է վերանորոգել Կինոյի տունը եւ հանձնել միությանը: Մեր պայմանագրի մեջ եղել են որոշակի իրավաբանական անճշտություններ, որոնց շուրջը քննարկում է եղել Հարկային պետական ծառայության պետի՝ Վահրամ Բարսեղյանի մոտ հրավիրված խորհրդակցության ժամանակ, որին մասնակցում էին նաեւ պետի տեղակալ Արմեն Ալավերդյանը, ՀՀ նախագահի օգնական Արմեն Աբգարյանը, մեր մասնագետները: Այդ պայմանագիրը պետք է վերանայվեր, իրավաբանական պարզաբանումներ մտցվեին, հակառակ դեպքում առաջանալու էին լրացուցիչ, ոչ իրատեսական հարկային պարտավորություններ:

Այսինքն պարզաբանման խնդիր, իսկ հիմա, թե ինչու են այսպիսի ծավալման բացատրություններ տալիս:

Այն, ինչ տպագրվել է երեկ մամուլում, փորձում է խաղալ մեր արժանապատվության հետ: Այն փաստը, թե իբր, մեր կողմից 2 մլն դոլարի կաշառք է տրվել հարկային մարմիններին, կատարյալ հերյուրանք է: Տեղեկություն տարածողը նաեւ գերագնահատել է մեր ֆինանսական հնարավորությունները: Երկու միլիոն դոլարը կոնկրետ մեր կազմակերպության համար բավականին մեծ գումար է, եւ եթե հոդվածագիրը կամ պաշտոնյան լավ պատկերացներ ողորսը, կհասկանար, որ հայաստանյան շուկայում հազիվ թե գտնվի մի շինարարական կազմակերպություն, որ հեշտությամբ հրաժարվի այդպիսի գումարից: Ասեմ ավելին, նման գումարներ հազիվ թե կանխատեսվեն մինչեւ անգամ մեր եկամուտների հաշվարկներում:

Ս. Հ.

Գ

Հեռանկարներ Իսպանիայի եւ Հայաստանի համար

Հարցազրույց Իսպանիայում ՀՀ պատվո հյուպատոս Լուիս Բարբերա Սապատերոյի հետ

- Վերջերս Հայաստանի հեռուստատեսությամբ ցույց տված հարցազրույցի ժամանակ իսպանաբնակ հայ երգիչ Վաչո Թադեւոսյանը նշեց, որ դուք որպես Իսպանիայում ՀՀ պատվո հյուպատոս արդեն քայլեր եք արել իսպանա-հայկական տնտեսական հարաբերությունների զարգացման համար: Ինչ կասեք այդ հարցի վերաբերյալ:

- Արդեն մի քանի տարի է աշխատանք է տարվում Իսպանիային ներկայացնելու, որ Հայաստանը մի երկիր է, որն ունի բոլոր հետաքրքրական պայմանները, որպեսզի Իսպանիայի բնակիչները ճանապարհորդեն Հայաստան՝ ինչպես երկիրը ճանաչելու, այնպես էլ արձակուրդ վայելելու համար: Հայաստանը եկեղեցիներով, բնական հարերով, ստորգետնյա ջրերով հարուստ երկիր է: Աշխարհում հայտնի է հին ձեռագրերի թանգարանը՝ Մատենադարանը, որն անձամբ ինձ համար շատ կարեւոր մշակութային նշանակություն ունի: Իսպանացիները հիմնականում հանգստանում են ծովափնյա խաղաղներում, սակայն որեւէ երկրի պատմությանը, մշակույթին, ժողովրդին ծանոթանալու համար անհրաժեշտ է գնալ լեռնոտ երկիր: Քանզի գաղտնիք չէ, որ լեռներն ավելի մոտ են ժողովրդին: Ներկայումս տնտեսական հիմնարկություն բացելու ծրագիր ունենք, ինձ տեղեկացրել են, որ Հայաստանի կառավարությունն էլ է տրամադրված Իսպանիայի տնտեսական կազմակերպության բացման ծրագիրը ավարտին հասցնելու, իսկ վերջինս էլ հնարավորություն կտա իսպանացիներին այցելելու Հայաստանի հանգստյան տները, առողջարանները, բուժվել առողջարար ստորգետնյա ջրերով: Իհարկե, այս պարագայում մեծ աշխատանքային, նյութական ներդրում է պահանջվում:

Բնականաբար խոսքը չի վերաբերում մեկ կամ երկու թռիչքի. դրանք պետք է լինեն շարունակական, տեւական, որպեսզի աշխատանքը արդյունավետ լինի, որ իսպանացին անգամ տարի պահանջ զգա նորից վերադառնալու եւ անցկացնելու հանգիստը Հայաստանում: Դրա համար անհրաժեշտ է, որ ճանաչեն Հայաստանը իր արժանիքներով:

Վերջերս իսպանական հեռուստատեսությամբ մի ծրագիր, որ կոչվում է «Ճանապարհորդել», ցույց էին տալիս Հայաստանը իր բնությամբ ավանդույթներով, բարձր եւ գեղեցիկ լեռներով, առողջարաններով, հանգստյան վայրերով, եւ այդ ծրագրի ընթացքում նորից կարողացա հիանալ Սեւանա լճով, Արարատ լեռով եւ, անշուշտ, Երեւանով: Շատ կազմակերպված ծրագիր էր եւ ինձ շատ դուր եկավ: Կարեւոր է լրատվական միջոցների օգնությամբ ներկայացնել Հայաստանը, չէ՞ որ եթե իսպանացին գնում է ձիգի կղզի հանգստանալու, փաստորեն այն ճանաչում է: Հաջորդ պետք է ասենք, որ ճանապարհորդությունները ոչ միայն պետք է լինեն Վալենսիայից, այլեւ ամբողջ Իսպանիայից: Չեմ խոսում երիտասարդների, գործարար մարդկանց, ինչպես աշխատողի, որպես թոշակառուների կազմակերպության իրավաբանական խորհրդատու, խոսում եմ այլ հենց իրենց մասին: Հսկայական աշխատանք եմ տարել, որպեսզի իմ թոշակառուները (30 տարի նրանց հետ եմ աշխատում) անցկացնեն իրենց արձակուրդները իմ սիրելի Հայաստանում, գնան վայելեն, թողնեն իրենց գումարները այնտեղ եւ վերադառնան:

Լուիս Բարբերա Սապատերո՝ Իսպանիայում ՀՀ պատվո հյուպատոս

Միայն թոշակառուներն արդեն բավական հզոր թիվ են կազմում: Իրականությունը սա է, ելնելով վերը նշվածից ցանկանում ենք բացել տնտեսական կազմակերպություն եւ ներկայացնել իսպանացիներին, որ Հայաստանը հրաշալի վայր է այցելելու եւ հանգստանալու:

- Վերջերս օրենք ընդունվեց, որ սեպտեմբեր ամսից Իսպանիայում ապրող օտարերկրյա ռեզիդենտները կարող են մասնակցել տեղական իշխանությունների ընտրություններում: Որպես հյուպատոս ինչպե՞ս եք վերաբերվում այդ որոշմանը:

- Շատ ուրախ եմ այդ օրենքի համար, քանի որ Իսպանիայում բնակվող հայերը հնարավորություն կունենան մասնակցելու եւ իրենց ձայնը տալու տեղական իշխանությունների ընտրություններում: Բնականաբար իսպանաբնակ հայերի ճշգրիտ թիվը հնարավոր չէ ասել, քանի որ կան գրանցված եւ չգրանցված հայեր, բայց մոտավորապես 50 000 հայ է ապրում Իսպանիայում: Դրանով իմ սիրելի հայերը կկարողանան ներգրավվել Իսպանիայի ներքաղաքական կյանքում:

Ընտրության իրավունքը ինքնըստինքյան մեծ ձեռքբերում է Իսպանիայում ապրող հայերի համար: Այս օրենքը ապացույց է, որ ինչպես Եվրոպայում, այնպես էլ Իսպանիայում, նաեւ ամբողջ աշխարհում, մարդու իրավունքները վեր են ամեն ինչից:

Հարցազրույցը վարեց
ԳԱՅԱՆԵ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆԸ
Հյուպատոսի մամլո քարտուղար

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԿՊՁԲ-08/20 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կարիքների համար ավտոմեքենայի ձեռքբերման նպատակով:** Հայտեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 725 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ», «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Կ. Դավթյանին:

Հայտերն անձամբ տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հաստատող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 10.00-ն:

***

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-08/68 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Երեւանի քաղաքապետարանի կարիքների համար Երեւանի թիվ 199 միջնակարգ դպրոցի շենքի տանիքի վերանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հայտեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 2815 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայգրանախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Ձ. Մելիքսեթյան:

Հայտերն անձամբ տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հաստատող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 9.30-ն:

***

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-08/69 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Երեւանի քաղաքապետարանի կարիքների համար Երեւանի թիվ 159 միջնակարգ դպրոցի շենքի տանիքի վերանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հայտեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 3025 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ, «Կոմուննախագիծ» ՓԲԸ-ի N 1247010010343 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ. Մարկոսյան:

Հայտերն անձամբ տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հաստատող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10.30-ն:

***

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-08/71 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **Երեւանի քաղաքապետարանի կարիքների համար Երեւանի N 138 միջնակարգ դպրոցի շենքի վերանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հայտեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1550.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ «Կոմուննախագիծ» ՓԲԸ N 247010010343 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գ.Հովոյանին:

Հայտերն անձամբ տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հաստատող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 11:30-ն:

Գրանցվել է բանկի նոր մասնաճյուղ

Կենտրոնական բանկի նախագահի օգոստոսի 25-ի թիվ 1/853Ա որոշման համաձայն, գրանցվել է «Յունիբանկ» ՓԲԸ-ի «Իջեւան» մասնաճյուղը, որը գործելու է ք. Իջեւան, Անկախության 19 հասցեում:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Երեւանի քաղաքապետարանի «Վարդան Դեմիրճյանի անվան Երեւանի մշակույթի կենտրոն» ՓԲԸ-ն (պատվիրատու) ԵՔ-Կ-ԱՇՁԲ-02/21 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում **«Մշակույթի կենտրոնի ... վերանորոգման» աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:**

Հայտեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 2000 ՀՀ դրամ փոխանցել «...բանկ» ՓԲԸ, «Վարդան Դեմիրճյանի անվան Երեւանի մշակույթի կենտրոն» ՓԲԸ-ի ՀՀ 193000038890100 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող ութ աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան-33, Մ. Բաղրամյան պող. 78, հեռ. 27-30-81, Գ. ...յանին:

Հայտերն անձամբ տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ իրավաբանական անձի անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հաստատող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա:

Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 16-ը:

www. azg.am

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համար՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 27.08.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրվում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: